

Belföldi hírek

1981. május 4. h é t f ő

bb. 1. május 8-június 9: béke és barátsági hónap - középpontban az szkp xxvi. kongresszusán elfogadott békeprogram

i/ma/pá/rj dg hgy

1981. május 4.

az országos béketanács kezdeményezésére az idén is sor kerül politikai közéletünk hagyományos, az egész országot átfogó eseménysorozatára, a béke és barátsági hónapra, a fasizmus felett aratott győzelem 36. évfordulója jegyében az obt a hazafias népfronttal, a kisz-szel, a szakszervezetekkel, a szövetkezetekkel, más társadalmi, tömeg- és rétegszervezettel, valamint az egyházakkal együttműködve a lakosság minden rétegét átfogóan szervezi a tavaszi akciókat.

az országos béketanácsnál mélykuti attilát, az mti munkatársát tájékoztatva hangsúlyozták: az akciósorozat az elmúlt esztendőben is bizonyította, hogy a magyar népköztársaság kül- és belpolitikai céljainak valóra váltása egységes, tettekészséggel teli tömegbázison alapszik, ehhez kapcsolódva az ideai rendezvényeken az előadók, vitavezetők - a béke és a szocializmus elválaszthatatlan összefüggésébe ágyazva - szólnak majd a vi. ötéves terv céljairól, a szűkebb, tágabb közösségek teendőiről, a hazafias népfront vii. kongresszusának állásfoglalásairól.

a fővárosból és a megyékből érkezett kezdeményezések alapján már kialakult a béke és barátsági hónap akcióinak, rendezvényeinek sora. május 8-án az obt, a szovjet békebizottság küldöttsége, valamint a népfront képviselői az emlékezés koszoruját helyezik el a viga-dó téri szovjet hősi emlékműnél.

/folyt.köv./

-1-

MK

bb. 1. / május 8-junius 9.... 1. folyt./nj

ugyan ezen a napon 10 órakor a parlamentben megkezdődik az országos béketanács ülése, amely egyben a hónap országos nyitó akkordja is. május 8. és 12. között budapesten és a megyében kezdetét veszti a leszerelés kérdéseitől az európai biztonság és együttműködés témáin át az imperializmus ellen küzdő népek és felszabadító mozgalmak melletti szolidaritásig, a nemzetközi helyzet, a béke-világmozgalom szinte valamennyi területét érintő fórum-sorozat. május 9-én, a győzelem napján valamennyi általános és középiskolában, szakmunkásképzőben megemlékeznek a fasizmus feletti győzelem történelmi jelentőségéről.

közvéleményünkben eddig is erőteljes visszhangot, teljes egyetértést váltott ki az szkp xxvi. kongresszusán elfogadott, az enyhülés eredményeinek megőrzését, továbbfejlesztését szolgáló új szovjet békejavaslatok sora - huzzák alá az országos béketanácsnál. kecemétezen a témaköréről május 14-én tudományos konferenciát is tartanak. a béke és barátsági hónap előkészítésében résztvevő szervezetek a májusi akciót is fel kívánják használni a szocialista országok következetes békepolitikájának méltatására. május 4-10. között az országos béketanács az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságával közösen munkások, mezőgazdasági dolgozók, fiatalok, egyházi személyek részvételével rendez közös találkozót a békés egymás mellett élés, az enyhülés eredményeinek védelméről, a helsinki záróokmányban foglaltak madridi értelmezéséről. új vonásként határtalálkozókon, köztük magyar-osztrák, magyar-csehszlovák fórumokon szólnak azokról a feladatokról, amelyek megoldásával elmélyíthető kontinensünk békéje és biztonsága.

a szocialista országok budapesti kulturális központjaival, valamint nagykövetségeivel karöltve sok városban és községben tartanak barátsági napokat, heteket. e rendezvényeken meghívott külföldi előadók, valamint kiállítási anyagok, művészeti csoportok, s filmek révén ismerkedhetnek a résztvevők a testvéri népek építőmunkájának eredményeivel. a hónap rendezvényeinek sorába illeszkedik a békevilágtanács és az obt fejlődési bizottságának budapesti együttes ülése is, mely alkalomból - a nők világkonferenciájának előkészítése jegyében - fórumot tartanak a fejlődés és a leszerelés témaköréről.

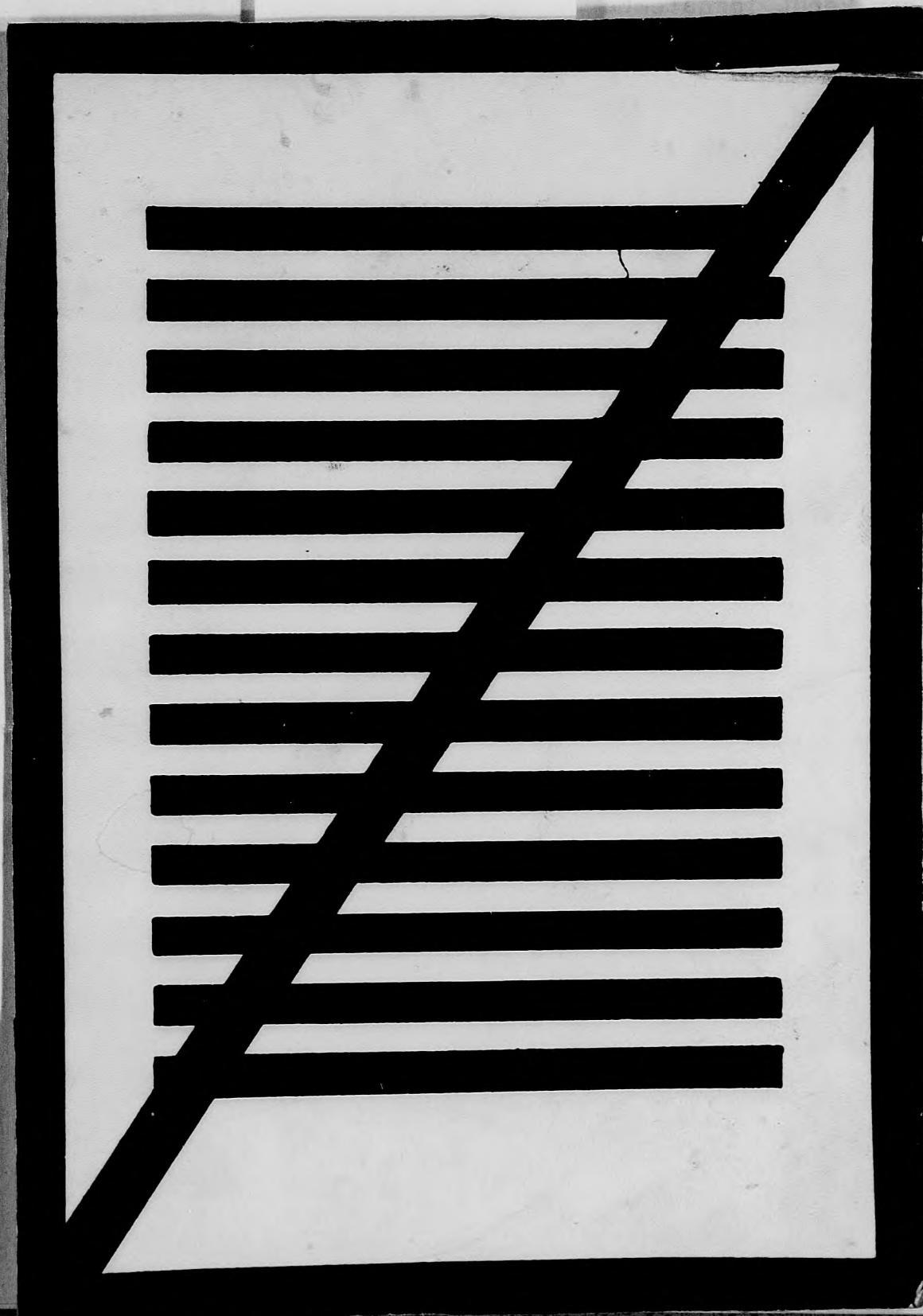
a tömeges demonstrációk sorába kívánkozik a május 15-17-i hagyományos zamenhof békemenet, amelyet az eszperantó szövetség az idén egy bratislava-brno-budapest találkozóval is összekapcsolt. a kisz május 29-én összeülő kongresszusának résztvevői, valamint sok budapesti és vidéki uttörőcsapat tagjai fáklyás békemenetre hívják majd az ifjúság legkülönbözőbb rétegeit. már eddig is többszázan jelentkeztek béke-barátság kommunista műszakra, s a résztvevők a szovjet szakemberek segítségével készülők budapesti nagy színházcsarnok építkezésén munkálkodnak majd. /mti/

.-

NK

1
Hiany

3. old.

bb. 3. a bánfi hajszesz sikere külföldön

i/bi/rj pp

1981. május 4.

mindössze egy éve, 1980. májusában kezdte el a herbária által gyártott bánfi hajszesz exportálását a medimpex gyógyszerkúkereskedelmi vállalat. bár külföldön nem sokat tudtak az új magyar szerről, az hamarosan meghódította Európát: már az elmúlt évben több mint 700.000 dollár értékben szállítottak belőle franciaországba, olaszországba, Angliába, Dániába, Görögországba, Luxemburgba, Svájcba.

az idén - az eddig megkötött szerződések alapján - még nagyobb a külföldi cégek érdeklődése: a tavaly szállított mennyiség dupláját igénylik. nőtt a vásárlók száma, így bővült a piac is. ezekben a napokban kerül forgalomba például a finn gyógyszerárakban, az európai országokon túl dél-amerikai és közel-keleti cégekkel is folytatnak tárgyalásokat a medimpex képviselői. /mti/

bb. 5. szerződés a százhalmattai egymillió tonnás katalitikus krakk-üzem létesítésére

i/ss/rj pp hgy

1981. május 4.

a chemokomplex kúkereskedelmi vállalat aláírta külföldi partnerével azt a szerződést, amely szerint létrehozzák százhalmattán a dunai kőolajipari vállalat korszerű katalitikus krakk-üzemét. a francia procofrance cég az amerikai uop eljárás felhasználásával készíti és szállítja az új üzemet, amelynek különösen nagy előnye, hogy rendkívül energiatakarékosan működik. az import értéke meghaladja a 60 millió dollárt, s az üzem megvalósításában számos magyar építőipari és gépgyártó vállalat is részt vesz. az új üzemben évente egymillió tonna olcsó, nehezen értékesíthető olajpárlatot dolgoznak fel, s egyebek között több mint félmillió tonna értékes motorbenzint és gázolajat állítanak elő. /mti/

MK

-4-

bb. 4. árusítják a jövő évadra az operabérleteket

t/kj/rj dg

1981. május 4.

hétfőn megkezdődött a magyar állami operaház érkel színházi bérleteinek árusítása az operaház előcsarnokában. a budapesti dalszínház 1981-82-es évadjára elsőként az érkel színházi bérletek régi tulajdonosai újíthatják meg bérleteiket - május 8-ig, naponta 13 és 17 óra között.

a volt operabérletők részére elővásárlási lehetőséget biztosít az operaház igazgatósága, május 11. és 15. között. a nevekkel jelzett kombinált bérletek volt tulajdonosainak ugyancsak lehetőséget adnak az elővásárlásra. ők bérleteiket május 18. és 22. között válthatják meg.

az új bérletők június 1-től július 17-ig kapnak alkalmat mindhárom bérletfajta vásárlására. az új évadban ismét kiadják - ezúttal 21. alkalommal - a népszerű vasutas-bérletet.

a bérleti rendszerben a több mint 55 ezer rendszeres operalátogató ismét gazdag kínálatból válogathat. az érkel színház 28 különböző - egyenként nyolc előadásra szóló - bérlettervében a hagyományos darabok mellett számos felújítás, sok éve nem látott-hallott opera, illetve balett színrevitele szerepel. a bérletes előadások programjában is bemutatják a „kubai balettek”, -et, valamint a „quo vadis?”, című művet. /mti/

bb. 6. életközösség a molnárfecskékkel - védett belvárosi madárkolónia szolnokon

end/rj az hgy

1981. május 4.

védté nyilvánították a nagy-alföld talán egyetlen olyan molnárfecske telepét szolnokon, amely a nagyforgalmu belvárosban található. a hasznos, költöző madarak a ságvári körüli épületek kétszáz-nál több erkélye alatt alapítottak kolóniát, százával rakták fel fészkeiket. számukra ezért vonzó ez a terület, mert a közelben húzózó zagyva és árterülete bőségesen kínál eleséget, ugyanakkor az itt lakók és a házkezelőség is életközösséget vállalt a minden tavasszal kitartóan visszatérő madársereggel.

/folyt.köv./

MK

-5-

bb. 3. a bánfi hájszesz sikere külföldön

i/bi/rj pp

1981. május 4.

mindössze egy éve, 1980. májusában kezdte el a herbária által gyártott bánfi hájszesz exportálását a medimpex gyógyszerkülkereskedelmi vállalat. bár külföldön nem sokat tudtak az új magyar szerről, az hamarosan meghódította Európát: már az elmúlt évben több mint 700.000 dollár értékben szállítottak belőle franciaországba, olaszországba, Angliába, Dániába, Görögországba, Luxemburgba, Svájcba.

az idén - az eddig megkötött szerződések alapján - még nagyobb a külföldi cégek érdeklődése: a tavaly szállított mennyiség dupláját igénylik. nőtt a vásárlók száma, így bővült a piac is. ezekben a napokban kerül forgalomba például a finn gyógyszertárakban, az európai országokon túl dél-amerikai és közel-keleti cégekkel is folytatnak tárgyalásokat a medimpex képviselői. /mti/

bb. 5. szerződés a százhalombattai egymillió tonnás katalitikus krakk-üzem létesítésére

i/ss/rj pp hgy

1981. május 4.

a chemokomplex külkereskedelmi vállalat aláírta külföldi partnerével azt a szerződést, amely szerint létrehozzák százhalombattán a dunai kőolajipari vállalat korszerű katalitikus krakk-üzemét. a francia procofrance cég az amerikai uop eljárás felhasználásával készíti és szállítja az új üzemet, amelynek különösen nagy előnye, hogy rendkívül energiatakarékosan működik. az import értéke meghaladja a 60 millió dollárt, s az üzem megvalósításában számos magyar építőipari és gépgyártó vállalat is részt vesz. az új üzemben évente egymillió tonna olcsó, nehezen értékesíthető olajpárlatot dolgoznak fel, s egyebek között több mint félmillió tonna értékes motorbenzint és gázolajat állítanak elő. /mti/

MK

-4-

bb. 4. árusítják a jövő évadra az operabérleteket

t/kj/rj dg

1981. május 4.

hétfőn megkezdődött a magyar állami operaház érkel színházi bérleteinek árusítása az operaház előcsarnokában. a budapesti dalszínház 1981-82-es évadjára elsőként az érkel színházi bérletek régi tulajdonosai újíthatják meg bérleteiket - május 8-ig, naponta 13 és 17 óra között.

a volt operabérletiek részére elővásárlási lehetőséget biztosít az operaház igazgatósága, május 11. és 15. között. a nevekkel jelzett kombinált bérletek volt tulajdonosainak ugyancsak lehetőséget adnak az elővásárlásra. ők bérleteiket május 18. és 22. között válthatják meg.

az új bérletiek június 7-től július 17-ig kapnak alkalmat mindhárom bérletfajta vásárlására. az új évadban ismét kiadják - ezuttal 21. alkalommal - a népszerű vasutas-bérletet.

a bérleteti rendszerben a több mint 55 ezer rendszeres operalátogató ismét gazdag kínálatból válogathat. az érkel színház 28 különböző - egyenként nyolc előadásra szóló - bérlettervében a hagyományos darabok mellett számos felújítás, sok éve nem látott-hallott opera, illetve balett színrevitele szerepel. a bérletes előadások programjában is bemutatják a „kubai balettek...-et, valamint a „quo vadis?“, című művet. /mti/

bb. 6. életközösség a molnárfecskékkel - védett belvárosi madárkolónia szolnokon

end/rj az hgy

1981. május 4.

védté nyilvánították a nagy-alföld talán egyetlen olyan molnárfecske telepét szolnokon, amely a nagyforgalmu belvárosban található. a hasznos, költöző madarak a ságvári körüti épületek kétszáz-nál több erkélye alatt alapítottak „kolóniát“, százával rakták fel fészkeiket. számukra ezért vonzó ez a terület, mert a közelben húzózó zagyva és árterülete bőségesen kínál eleséget, ugyanakkor az itt lakók és a házkezelőség is életközösséget vállalt a minden tavasszal kitartóan visszatérő madársereggel.

/folyt.köv./

MK

-5-

bb. 6. / életközösség ... 1. folyt. /rj

védelmükre úgy is gondoskodnak, hogy a fészkek alá tálcákat, úgynevezett „pelenkákat”, szereltek fel. ezzel nemcsak a fészkeket, azok lakóit óvják, hanem a fecskék szennyezésétől is megkímélik a környezetet.

a fecske kompánia az utóbbi időben terjeszkedik, ma már egyre több fészkek található a zagyva tulsó oldalán, a vosztok uti lakótelepen is. az erre lakók is szívesen látják a nyári szomszédokat. az ingat

tankezelő vállalat is úgy ütemezi az épületek festését, tartozását, hogy lehetőleg ne essék egybe a „vendégek”, ittletével. /mti/

-.-

bb. 7. korábban nyírják a birkát - jobb minőségű a gyapju

tób/rj az hgy

1981. május 4.

valamikor júniusra esett a birkanyírás szezonja, az idén pedig május végére befejeződik csongrádban. azért hozták előbbre idejét, hogy még a legelőre hajtás előtt megszabadítsák a jószágot vastag bundájától. ennek előnye, hogy nem ázik meg a gyapju, jól tárolható, száraz marad, tehát tisztább, jobb minőségű árut adhatnak a feldolgozó iparnak.

a szentesi juhtenyésztő és értékesítő társulás - amelynek 25 tsz és állami gazdaság a tagja - nyíróbrigádot szervezett. a tíz tagú „fodrász-csapat”, szinte menetrendszerűen járja sorra a gazdaságok juhhodályait s a tervek szerint a nagy szezonban mintegy negyvenezer anyajuhot nyírnak meg. olyan gyakorlatra tettek szert, hogy a villany-ollókkal átlagosan hét-nyolc perc alatt fejtik le az állatokról a négy-öt kilónyi gyapjut. /mti/

-.-

bb. 8. ujjávarázsolják a cseke-tavat

ber/rj az hgy

1981. május 4.

az idén megkezdik tatai néppark közepén fekvő cseke-tó megszépítését -ujítását. még ez évben helyreállítják partját, a következő két esztendőben pedig kikotorják belőle a lerakódott, mintegy 60-70 ezer köbméternyi iszapot. vízutánpótlását az építendő vezetéken a kissé távolabb fekvő nagy-tóból nyeri majd. ezzel nemcsak a két évszázada ide telepített egzotikus fák, cserjék ligetében meghuzódó tavacska vizének minőségét javítják, hanem állandósítják szintjét is. /mti/

-.-

-6-

MK

bb. 9. kilevelesedett a zilizi őstölgy

kör/rj az hgy

1981. május 4.

ezer évesnél többre becsülik a korát annak tölgynek, amely a borsod megyei ziliz község határában áll. a faóriás az idén újra kibontotta leveleit. a hatalmas, csaknem harminc méter magas őstölgy ágai emberderék vastagságúak, törzsét négy felnőtt ember éri át, lombkoronája alatt egy szénával megrakott vontató is meg tud fordulni.

a védettséget élvező természeti ritkaságot, kerítéssel vették körül, s ismertető táblán szólnak értékéről. /mti/

-.-

-7-

MK

bb. 10. megújuló juhászatok - termelési rendszerek alakulnak

i/kg/jk/pp/gw hgy

1981. május 4.

az elmúlt öt évben országsszerte valósággal megújult a juhtenyésztés, és a vi. ötéves tervidőszakában is várhatóan ez lesz a legdinamikusabban fejlődő állattenyésztési ágazat. az előirányzat szerint az anyajuhállomány negyedével gyarapodik, a juhhustermelés csaknem felével, a gyapjukinálattal pedig ötödével növekszik, és nagyobb arányban látnak hozzá a gazdaságok a juhtej feldolgozásához is.

a termelők által kedvezően fogadott központi termeléspolitikai intézkedések, valamint a kedvezőbb világpiaci ár nyomán a mezőgazdasági üzemek ismét szívesen foglalkoznak a juhtenyésztéssel. a mezőgazdaság más ágazataihoz hasonlóan a juhtartásban is sorra alakulnak a termelési rendszerek, amelyek a legkorszerűbb tartási, takarmányozási technológiákat terjesztik el. már öt rendszer működik, hozzájuk száz juhtartással foglalkozó gazdaság csatlakozott. 1985-ig előreláthatóan az anyajuhállománynak mintegy negyedét rendszerekben tartják majd. a megfelelő nagyságú állomány kialakításával ugyanis egy helyett évente másfelre növelhető az egy anyára jutó átlagos bárányszaporulat.

a rendszerekben vállalkoznak a folyamatos tejtermelés megszervezésére is, és ezzel újabb bevételhez juttatják a taggazdaságokat. erre azért is szükség van, mert a juhtej-termelés az elmúlt tíz évben tizedére esett vissza, és még az évi 2 millió litert sem éri el. a rendszerekben gépi fejésre rendezkednek be, és ezzel ismét fellendítik a tejtermelést, a rendszergazdák tagjaikat import fejőgépekhez juttatják, gondoskodnak a szervizellátásról, és megfelelő szaktanáccsal is szolgálnak. a szikszói állami gazdaságban már folyamatosan géppel fejnek, a szolnoki állami gazdaság rendszeréhez tartozó társüzemekben pedig most tanulják a juhászok a gépi fejés fortélyait.

az eddigi tapasztalatok szerint napi 3 ezer liter juhtej feldolgozása már kifizetődő. hajdu és békés megyében a tejipari üzemek már gyártják a külföldön igen keresett kaskaval juhsajtot, s a tejipar további üzemekben rendezkedik be az „új”, alapanyag fogadására.

a rendszerekben a legelők javítására is gondot fordítanak, sok helyen műtrágyával kezelik a gyepet. a karcagi május 1 termelészövetkezeti öntözéssel kísérleteznek, gazdasági számítások döntik majd el, hogy kifizetődő-e ez a módszer. /mti

08.17/gw

- . -
- 8 -

8 10
BP

bb. 11. ács: megalakult komárom megye legnagyobb ivóvíz társulása

ber/az/gw hgy

19812. május 4.

Ácsolt megalakult komárom megye legnagyobb ivóvíz társulása, és megkezdődött a vízhálózat kiépítése is. a nagyközség házainak többsége összkomfortos, a vizet egyelőre hidroforral ellátott ácsolt kutakból nyerik. a talaj víztároló rétege azonban előbb-utóbb elszennyeződik; a lakosság, megértve ezt, családonként 15 ezer összesen 37 millió forinttal járul hozzá a vezetékes hálózat építésének költségeihez. a vizet a komáromi 2-es regionális vízmű szolgáltatja majd. ennek megépítése 92 millió forintba kerül majd, ezt a tanácsai költségvetésből fedezik.

az új vezetékszakas bekötésével lehetőség nyílik arra is, hogy a komáromi regionális rendszert összekapcsolják a tatabányai-val. /mti/

- . -

bb. 12. újabb lakónegyedek kapcsolnak be a távfűtésbe tatabányán

ráb/az/gw hgy

1981. május 4.

bevezetik a távfűtést tatabányán a kertvárosi lakónegyedben épülő háztömbökbe is. a városrész házaiba - ahová a lebontott régi bányászkolóniákról sorra költöztetik a családokat - mostanáig szénrel fűtöttek, de az épületekbe már eleve beszerelték a fűtési-és melegvízhálózatot, így csekély átalakítással rákapcsolhatják az otthonokat a távhőellátó rendszerre.

a kertvárosi lakótömbök távfűtéséhez szükséges - az ujonnan épülő házakat is kiszolgáló - hőellátó rendszer kiépítésére 156 millió forintot költenek. a távvezetékek építéséhez a komárom megyei építőipari vállalat dolgozói már hozzá kezdtek, s gyorsított ütemben dolgoznak, hogy 1982-ben az első lakótömböket már rákapcsolhassák a távfűtésre. a hatodik ötéves tervben összesen 1600 kertvárosi lakásba vezetik be a távfűtést és a melegvízszolgáltatást. /mti/

08.35/ gw

- . -

8 11
BP

- 9 -

bb.13. ezres tehenészet lajoskomáromban

dáv/az/gw hgy

1981. május 4.

tető alá kerültek az ezer férőhelyes, agrokompex rendszerű, szakosított szarvasmarha telep első épületei a lajoskomáromi győzelem termelőszövetkezetben. istállóból, borjúnevelőből, elő-és utóvárákozóból, fejőházból, s a kiegészítő építményekből álló korszerű állattartó telepre - a hátralevő szerelési munkák elvégzése után - június végén, július elején kezdik meg betelepíteni a jószágot. a most elkészült épületekbe egyelőre hétszáz jól tejlődő, magyar-tarkával keresztezett holstein-friz tehenet helyeznek el, az év végére nyolcszázra egy-két éven belül pedig ezerre növelik az állományt. a fejér megyei gazdaság tervei szerint a jelenlegi - tehenenként évi négyezeröttszáz literes - tejtermelés átlagát négyezer nyolcszáz literre emelik.

/mti/

- . -

bb.14. egymillió tonna szén a dorogi régi bányában - meghosszabbították a bánya életét

ráb/az/gw hgy

1981. május 4.

Kitűnő minőségű barnászén feltárásának előkészületei fejeződtek be a dorogi szénbányák 21-es aknájában. a külszínről mélyített 1000 méter hosszú lejtős aknával hatoltak a mélybe, hogy elérjék és kiaknázhassák a bányauzem legmélyebb pontján huzódó gazdag széntelepeket. körülbelül egymillió tonna szenet szabadítottak fel ilyen módon a régi bányában. a dorogi medencében itt található a legjobb minőségű - 4500-5500 kalóriás -, főleg tüzelőnek alkalmas szénvagyon. a széntelepek vastagsága is kedvező, s ez jó lehetőséget teremt a gépesített munkahelyek kiépítésére.

a bánya legjobb elővájó csapatára, metzger györgy szocialista brigádjára bízta a lejtősakna és a mélyszinti fészallító ereszkének kihajtását, hogy mielőbb megkezdhesse a folyamatos széntermelést az új mezőben. a brigád több hónappal határidő előtt teljesítette a megbízatást.

a mélyszint feltárásával és termelésbe állításával dorogon napi tíz vagonnal nő a teljesítmény, s tíz évvel hosszabbították meg az 1950-es években nyitott 21-es akna életét./mti/

08.55/gw

- . -

925

- 10 -

3P

bb.15. a kanadai parlamenti küldöttség hétfői programja

t/me/gk/gw hgy

1981. május 4.

a hazánkban tartózkodó kanadai parlamenti küldöttséget, - amelyen jean louis marchand, a szenátus elnöke vezet - hétfőn délelőtt hivatalában fogadta váncsa jenő mezőgazdasági és élelmiszerügy miniszter. tájékoztatta a vendégeket Magyarország élelmiszertermeléséről, agrárpolitikai törekvéseiről. véleményt cseréltek a két ország mezőgazdasági együttműködéséről. a szivélyes légkörű megbeszélésen részt vett péter jános, az országgyűlés alelnöke. jelen volt dorothy jane armstrong, kanada budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

bb.16. Lok küldöttség hazánkban

mm/gw hgy

1981. április 4.

a magyar honvédelmi szövetség főtitkárának meghívására wacław jagas altábornagynak, az mhsz lengyel testvérszervezete a lok elnökének vezetésével küldöttség érkezett hazánkba. magyarországi tartózkodásuk során budapesten és somogy megyében tanulmányozták az mhsz szervek és klubok munkáját, megbeszéltek a két szervezet együttműködésének kérdéseit./mti/

- . -

bb.17. kitüntetések a magyar vöröskereszt centenáriuma alkalmából

t/of/mm/gw hgy

1981. május 4.

a népköztársaság elnöki tanácsa a magyar vöröskereszt megalakulásának 100. évfordulója alkalmából kitüntette a szervezet leg-eredményesebb társadalmi munkásait és hivatásos dolgozóit. hétfőn az országházban rendezett ünnepségen losonczi pál, az elnöki tanács elnöke méltatta a magyar vöröskereszt és százezreket számláló aktivistáinak társadalmi elismeréssel övezett tevékenységét, majd átadta a kitüntetéseket.

/folyt.köv./
10.45/gw

- 11 -

1135
MK

bb.17. /kitüntetések a magyar vöröskereszt....folyt./gw

a szocialista magyarorszáért érdemrenddel tüntették ki hantos jánost, a magyar vöröskereszt főtitkárát.

a munka érdemrend arany-fokozata kitüntetést kapta:

ágoston andrás, a vöröskereszt bács megyei vezetőségének titkára; dr. baly hermina, a gyulai megyei kórház osztályvezető főorvosa, a vöröskereszt országos vezetőségének tagja; berek lajos nyugdíjas megyei polgári védelmi törzsparancsnok, a vöröskereszt országos vezetőségének és szabolcs-szatmár megyei vezetőségének alelnöke; hranitzky tiborné, a vöröskereszt budapesti vezetőségének titkárhelyettese; dr. jámbor jános, a veszprém megyei kórház főigazgatóhelyettese, a vöröskereszt országos vezetőségének tagja; kolozsvári dánielné nyugdíjas szülésznő, a vöröskereszt furtai községi vezetőségének titkára; dr. kovács lajos, a magyar néphadsereg 1. számú kórháza osztályvezető főorvosa, a korhási vöröskereszt vezetőség elnöke; márté minály, a vöröskereszt országos végrehajtó bizottságának osztályvezetője, és trifusz ferenc, a magyar vagon-és gépgyár szentgotthárdi gyárának előadója, a gyár vöröskereszt vezetőségének titkára. ^{ipásztor imre, a vöröskereszt országos végrehajtó bizottságának osztályvezetője}

a munka érdemrend ezüst-fokozatát 20-an, bronz-fokozatát 28-an kapták meg.

/mti/

bb.18 hétfőre a közutakon

s/gw hgy

1981. május 4.

az elmúlt 72 órában az ország területén összesen 108 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt. a balesetek közül három halálos, 49 súlyos és 56 könnyű sérüléses volt.

x x x

szabolcs megyében a nagydobosi vasutáállomás területén egy személyvonat elütötte a sínek között figyelmetlenül közlekedő papp istván 54 éves foglalkozás nélküli, helyi lakost. papp istván a kórházban meghalt. a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

/mti/
10.53/gw

- 12 -

bb.19. forgalomkorlátozás visszavágás miatt

1/bi/s/gw hgy

1981. május 4.

megsérült a vízművek egyik bekötő vezetéke a xiii. béke utca 5. számú ház előtt, a villamossínek alatt. emiatt hétfőn délelőtti 10 órától rövidített útvonalon - az újpesti végállomás és a frangepán utca között - közlekednek a 12-es és 14-es villamosok. a helyreállítási munkálatok körülbelül három-négy órát vesznek igénybe, addig a frangepán utca és a szt.istván körút között villamospótló autóbuszok szállítják az utasokat.

a vízművek tájékoztatása szerint - nem lesz komolyabb zavar a vízellátásban.

/mti/

bb.20. olaszországi vendégszereplésre utazott a győri balett

mzs/ká/gw hgy

1981. május 4.

egy hetes olaszországi vendégszereplésre utazott hétfőn a győri balett. az együttes palermóban mutatja be két nagysikerű produkcióját, a nap szeretteit és az igazság pillanatát két-két előadásban. a fiatal együttes a nap szeretteivel debütált a hazai színpadon. az egész estét betöltő balettprodukcióban három egyfelvonásos koreográfiát adnak elő orff, richard wagner és richard strauss zenéjére.

az igazság pillanata című kétrészes színpadi mű federico garcia lorcanak, a mártirhalált halt spanyol költőnek állít emléket. koreográfiáját markó iván, az együttes vezetője tervezte, s a költő alakját is ő jeleníti meg. ebben a produkcióban szakitott a hagyománnyal és a táncot prózával és vokális zenével komponálta össze. az előadásban közreműködnek a győri kislelady színház prózai, illetve zenei tagozatának művészei. a diszleteket és a jelmezeket gombár judit tervezte.

/mti/

bb.21. eloxáló üzem épül a székesfehérvári könnyűfémműben

zsi/ká/gw hgy

1981. május 4.

évi 3 ezer tonna kapacitású alumínium eloxáló üzem építését kezdték meg hétfőn a székesfehérvári könnyűfémműben. az új létesítmény 1300 négyzetméter alapterületű csarnokának be-tonelemei már a helyükön állnak, megkezdték az energia és közmű-vezetékek, valamint a gépalapok kiépítését. a 170 millió forint beruházással készülő felületkezelő üzem finn gyártmányú gépso-rai 6 méter hosszúságig natur, barna és fekete színárnyalatra színezik az alumínium profilokat. az elektrokémiai anódos technológia hazánkban a legkorszerűbb eloxálási mód. az új üzemhez automata szállítórendszer és szennyvizkezelő berendezés is épül.

az elektrokémiai gépek szerelését az év közepén kezdik és az eloxáló üzem már a jövő évtől teljes kapacitással termel a székesfehérvári könnyűfémműben. /mti/

11.40/gw

- 13 -

1225
MK

bb.22. együttműködési társaság gépforgalmazásra

káp/ká/gw hgy

1981. május 4.

a technoimpex és a tszker nagyatádi területi központja közös gazdasági együttműködési társaság létrehozásáról írt alá szerződést. a cél: fa-és fémipari szerzsámgépek, alkatrészek minél eredményesebb forgalmazása. a tszker nagyatádi központja, amely évek óta foglalkozik fa-és fémipari szerzsámgépek beszerzésével, illetve értékesítésével, a technoimpex közreműködésével került üzleti kapcsolatba csehszlovákiával, szovjetunióval, bulgáriával, jugoszláviával, Lengyelországgal és a koreai ndk-val. a jó kapcsolat további erősítése érdekében jött létre a megállapodás a két vállalat között. a technoimpex érzékenyen reagál a külpiaci változásokra, jól ismeri a napi árakat, a gyártmányok minőségét, a tszker viszont friss információkkal rendelkezik a hazai igényeket illetően, így a gazdasági együttműködési társaság rugalmas kereskedelmet folytathat. tervében az idén mintegy százötven millió forint értékű gép forgalmazása szerepel.

/mti/

bb.23. nagytakarítás a balaton zalai partszakaszán

tas/st/gw hgy

1981. május 4.

tavaszi nagytakarítás kezdődött hétfőn a balaton zalai partszakaszán. a balatoni intéző bizottság által kezdeményezett, egyhetes akció során a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság megtisztítja a tó vizének felületét, majd elszállítja a télen összegyűlt hulladékot és hinárt. egyidejűleg a készhelyi város-gazdálkodási vállalat dolgozói készhelyen, vonyarcvashegyen, gyenesdiáson és balatongyörökön nagyszabású lomtalánítást végeznek, így az említett települések tisztán, kicsinosítva fogadhatják majd a hazai és külföldi vendégeket. az akciót a nyár közepén megismétlik.

/mti/

11.47/gw

12³⁰ M

- . -

- 14 -

bb.24. nyári egyetemek szegeden

dén/st/gw hgy

1981. május 4.

több mint ötszáz hallgatót várnak az idén a szegedi pedagógiai-és művelődéstudományi nyári egyetemekre. a tit szegedi klubjában hétfőn tartott sajtótájékoztatón a rendező szervek képviselői elmondották, hogy július 14-től július 21-ig tizen-nyolcadik alkalommal rendezik meg a pedagógiai nyári egyetemet. a programban elsősorban a tanulók képességeinek fejlesztésével kapcsolatos kérdések szerepelnek. a művelődéstudományi nyári egyetemet az idén tizedik alkalommal, július 23-tól július 30-ig tartják meg gazdaság és kultúra címmel. az előadásokat, amelyek a két nyári egyetemen elhangzanak kötetben is megjelentetik.

/mti/

- . -

bb.26. új áruház komáromban

ráb/st/gw hgy

1981. május 4.

a komáromi áfész és a tatabányai generál kereskedelmi vállalat közös beruházásából létesített új áruházat nyitottak meg hétfőn komáromban. a 2500 négyzetméter alapterületű „duna”, elnevezésű áruház a határmenti város legnagyobb kereskedelmi egysége. öt osztályán többek között butort, méterárut, kötöttárut, gyermek, női és férfi konfekciót, sportszereket és lakástextilt árúsítanak.

a duna áruház átadásával több üzlethelyiség szabaddá vált a városban. ezeket a generál kereskedelmi vállalat folyamatosan korszerűsíti és szakosítja, s ilyen módon is javítja a városban a kereskedelmi ellátást.

bb.27. folytatják a szombathelyi megyei kórház rekonstrukcióját - új komplex tömb épül

lér/st/gw hgy

1981. május 4.

a hatodik ötéves tervben vas megye egyik legnagyobb beruházása a szombathelyi megyei markusovszky kórházban felépülő úgynevezett komplex tömb, amelyben a nőgyógyászat, szülészeti, laboratórium, gyermekgyógyászat és a központi röntgen kap helyet - közölték hétfőn szombathelyen, a megyei tanács tervezési bizottságának ülésén. a terveket a kórházépítésben nagy gyakorlattal rendelkező közti készíti. a megyei kórház rekonstrukciójának folytatásaként felépülő komplex tömb létesítésére mintegy 280 millió forintot fordítanak. a bizottság megállapította, hogy ez a fejlesztés szükségessé teszi a kórház konyhájának és mosodájának bővítését, a kazánház kapacitásának növelését is. felhívták a figyelmet arra, hogy a már korábban elkészült központi műtőblokk épületében levő intenzív osztályon a klíma és szellőző berendezések a megengedettnél nagyobb zajszinten működnek. ezt a hibát ki kell fordítani a zajvédelemre.

12.30/gw

- . -
- 15 -

12⁵⁰

bb.25. megkezdődött az akadémia 141. közgyűlésének plenáris ülése

t/km/mg/s/gw dg hgy

1981.május 4.

hétfőn a magyar tudományos akadémia várbeli kongresszusi termében megkezdődött tudományos életünk idei legjelentősebb eseménye, az akadémia 141. közgyűlése. a kibővített ülés elnökségében foglalt helyet Lázár György, a minisztertanács elnöke és aczél György, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai.

megnyitójában szentágothai János az akadémia elnöke kifejtette: az akadémia tekintélyének növekedését jelzi, hogy közreműködött az mszmp XII. kongresszusának előkészítésében, a VI. ötéves népgazdasági terv véleményezésében, valamint egy sor fontos jogszabály megalkotásában. az akadémia tagjai résztvesznek a hosszabb távú népgazdasági tervezés folyamatában is.

a tennivalókról szólva kiemelte, hogy fő feladat a kutatók hatékonyságának fokozása, az elavultnak tűnő tudományos minősítési és kutatóképzési rendszer korszerűsítése. nagy figyelmet kell fordítani a tudományos kutatói utánpótlás nevelésére és a mobilitásra. ugyancsak megoldásra váró tennivaló az egyetemi kutatások szervezettebbé, eredményesebbé tétele és a tudományos könyv és folyóirat-kiadás színvonalának emelése.

a megnyitót követően szentágothai János átadta az idei akadémiai aranyérmet és az akadémiai díjakat.

az MTA elnöke a legnagyobb tudományos elismerést jelentő akadémiai aranyérmet 1981-ben Straub F. Brunó akadémikusnak, az MTA szegedi biológiai központi enzimológiai intézete igazgatójának ítélte oda a biokémia területén kifejtett nagy jelentőségű tudományos munkájáért, hazai és nemzetközi tudományszervezői, tudománypolitikai tevékenységéért.

akadémiai díjat kapott Kéry László, az irodalomtudományok doktora, a nagyvilág főszerkesztője, „a sötét láng profétája. a regényíró D. H. Lawrence, című, a magyar anglistika kiemelkedő teljesítményének tekinthető monográfiájáért.

/folyt. köv./
12.50/gw

- 16 -

B²⁰⁰

bb.25./megkezdődött az akadémia...1. folyt/gw

torma István, az MTA régészeti intézetének tudományos munkatársa, csoportvezető, Horváth István, a Balassa Bálint Múzeum igazgatója és H. Kelemen Márta a Balassa Bálint Múzeum muzeológusa a „Magyarország régészeti topográfiája, című sorozat 5. kötetéért részültek megosztott díjban; munkájukban Komárom megye esztergomi és dorogi járásának települési viszonyait, történeti fejlődését dolgozták fel.

Zimányi Józsefnek, a fizikai tudományok doktorának, a KFKI tudományos tanácsadójának, a részecske-és magfizikai kutatóintézet elméleti osztálya vezetőjének az összetett nukleáris rendszerek ütközésének vizsgálata terén elért, nemzetközileg is kiemelkedő kutatási eredményeiért ítéltek oda a kitüntetést.

megosztott díjjal ismerték el Bálint Andor, a biológiai tudományok doktora, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, Dániel Lajos, a biológiai tudományok kandidátusa, nyugalmazott tudományos főmunkatárs, Manninger István, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, nyugalmazott tudományos osztályvezető, és Németh János, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a Mém Gabonatermesztési Kutatóintézetének tudományos osztályvezetője tevékenységét; a kukoricaneemesítésben elért, a fehérje- és olajtartalom növelésére, az aminosav összetétel és az ellenállóképeség javítására kiterjedő kutatómunkájukért.

ugyancsak megosztott díjat kapott Nagy Béla, a mezőgazdasági tudományok doktora, a Kertészeti Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, Hargitai László, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a Kertészeti Egyetem egyetemi tanára és Retkes József, a haladás mezőgazdasági termelészövetkezet főmérnöke a kemokultúrás cserepes dísznövénytermesztés kidolgozása és a művészi igényű virágkötészet fejlesztésében elért kiemelkedő eredményekért.

Csernay László, az orvostudományok kandidátusa, a szegedi orvostudományi egyetem központi izotópdiaosztikai laboratórium vezetője, egyetemi tanár, Csirik János, a József Attila Tudományos Egyetem kibernetikai laboratóriumának tudományos főmunkatársa, Makay Árpád a JATE Bolyai Intézetének egyetemi docense és Máté Eörs, a JATE kibernetikai laboratóriumának tudományos munkatársa a gamma művek MB-9101 adatfeldolgozó és képmegjelenítő berendezéséhez kidolgozott software rendszerért vehette át a megosztott díjat.

/folyt. köv./
13.00/gw

- 17 -

B⁵⁰

14.

bb.25. /megkezdődött az akadémia.....2.folyt./gw

farkas ottó, a műszaki tudományok doktora, a nehézipari műszaki egyetem vaskohászattani tanszékének egyetemi tanára a nagyolvasztókban végbemenő érc redukációs folyamatok elméleti és gyakorlati vizsgálataiért részesült a kitüntetésben.

dobó jánosnak, a kémiai tudományok doktorának, a műanyagipari kutatóintézet tudományos osztályvezetőjének átnyújtott díj a műanyagok előállításában fontos sugárhatáskémiában, valamint a sugárzásos térhálósítás ipari megvalósításában és megszervezésében elért nemzetközileg is elismert eredményeinek szolt.

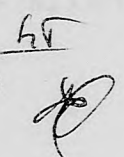
megosztott díjjal ismerték el venetianer pál, a biológiai tudományok doktora, a szegedi biológiai központ biokémiai intézetének tudományos tanácsadója, igazgatóhelyettes, udvardy tibor, a biológiai tudományok kandidátusa, az szbk biokémiai intézet tudományos főmunkatársa, sain béla és kiss antal, az szbk biokémiai intézet tudományos munkatársai tevékenységét az örökítő anyag szerkezetének megismerésében elért újabb eredményeikért, melyek megalapozzák a génsébeszet hazai bevezetését.

mátyás antal, a közgazdaságtudományok doktora, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanára „a modern polgári közgazdaságtan története„ című, magyar és angol nyelven egyaránt megjelent művéért vehette át a díjat.

tóth miklós, a műszaki tudományok doktora, a központi földtani hivatal elnökhelyettese és faller gusztáv, a műszaki tudományok doktora, az ipari minisztérium főosztályvezetőhelyettese az ásványvagyon gazdálkodás rendjének elméleti megalapozásáért, a természeti erőforrások gazdasági értékelésének kidolgozásáért és továbbfejlesztéséért részült megosztott díjban.

ráczy daniel, a műszaki tudományok kandidátusa, a magyar szénhidrogénipari kutató-fejlesztő intézet tudományos tanácsadója, igazgatóhelyettes, kassay árpád, az intézet tudományos főmunkatársa és danóczy richárdné, a kémiai tudományok kandidátusa, a központi kémiai kutatóintézet tudományos főmunkatársa ugyancsak megosztott díjat kaptak az általuk kidolgozott a kőolaj kitermelés hatásfokát növelő eljárásért.

/folyt.köv./
13.11/gw

14⁰⁰
H.

- 18 -

bb.28. időjárásjelentés

gw kz

1981. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. május 4.-én 13.00 órakor:

hűvös idő, újabb esőkkel

szárazföldünk nagy részének időjárását ciklonok határozzák meg. így általában többnyire erősen felhős az ég, és sokfelé keletkezik eső, zápor, olaszországban néhány helyen hivatár is kialakul. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap kontinensünk nagy részén 2, 8 fokkal volt alacsonyabb, mint a sokéves átlag.

kedd estig a kárpát-medence időjárását is ciklon határozza meg, így újabb esőkre lehet számítani.

hazánkban vasárnap az északnyugati, és az északkeleti megyékben egy-két órára kisütött a nap, az ország többi részén borult maradt az ég. sokfelé volt eső, záporosó. a lehullott csapadék mennyisége csak a nyugati, délnyugati országrészben érte el helyenként az 5 mm-t. a hőmérséklet napközben az esős, borultabb helyeken csak 7, 11, máshol 12, 17 fokig emelkedett. hétfő hajnalra 1, 8 fokig hűlt le a levegő, a talajközben egy-két helyen gyenge fagy is kialakult. ma délelőtt keleti, északkeleti megyékben gyengén felhős volt az ég. az ország többi részén erősen felhős, vagy borult idő volt. elsősorban a dunántulon több helyen esett az eső, záporosó. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 6, 13 fok között váltakozott.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 9, 3 fok volt, a százéves átlagtól 5, 5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1002 mbár, mérsékelten süllyed.

várható időjárás kedd estig:

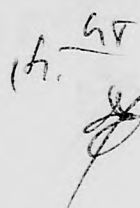
az északkeleti országrészben is fokozatosan megnövekvő felhőzet. kedden északnyugat felől felszakadozó felhőzet. sokfelé eső, zápor. időnként megélnkülő eleinte keleti, délkeleti, később délnyugatra, nyugatra forduló és megerősödő szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4,9 legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: általában 11, 16 fok között.

/folyt.köv./

13.19/gw

14¹⁰

H.

- 19 -

bb.28. /időjárás...folyt./

távolabbi kilátások szerdától-szombatig

időnként megnövekvő felhőzet elszórtan futó esők, zápor-
esők kialakulhatnak. a hét második felében melegsik az idő.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte plusz 1,
plusz 6, később plusz4, plusz 9 fok között.

legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 12, 17 később
17, 22 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország
területének 30 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 302 cm, a víz 10, 8 fok.

/mti/

bb.29. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzake 1981. május
4.-én 14.00 óráig:

gw

1981. május 4.

1. béke és barátsági hónap
2. új szolgáltatások az állami gorkij könyvtárban
3. a bánfi hajszesz sikere külföldön
4. árusítják a jövő évadra az operabérleteket
5. szerződés a százhalombattai egymillió tonnás katalikus krakk
üzem létesítésére
6. életközösség a molnárfecskékkel
7. korábban nyírják a birkát.
8. ujjávarázsolják a cseke-tavat
9. kilevelesedett a zilizi őstölgy
10. megújuló juhászatok

/folyt.köv./

14.01/gw

- 20 -

M^o 14.01/45

bb.29. /a belföldi...folyt./gw

11. megalakult komárom megye legnagyobb ivóvíz társulása
12. újabb lakónegyedeket kapcsolnak be a távfűtésbe
13. ezres tehénészet lajoskomáromban
14. egymillió tonna szén a dorogi régi bányákban
15. a kanadai parlamenti küldöttség hétfői programja
16. lok küldöttség hazánkban
17. kitüntetések a magyar vöröskereszt centenáriuma alkalmából
18. hétvége a közutakon
19. forgalomkorlátozás vízszivárgás miatt
20. olaszországi vendégszereplésre utazott a győri balett
21. eloxáló üzem épül a székesfehérvári könnyűféműben
22. együttműködési társaság gépforgalmazásra
23. nagytakarítás a balaton zalai partszakaszán
24. nyári egyetemek szegeden
25. megkezdődött az akadémia 141. közgyűlésének plenáris ülése
26. új áruház komáromban
27. folytatják a szombathelyi megyei kórház rekonstrukcióját
28. időjárásjelentés
29. hírjegyzék

/mti/

bb 25. /megkezdődött az akadémia...3.folyt./um

a díjak átadását követően Lázár György emelkedett szólás-
ra, előljáróban a magyar szocialista munkáspárt központi bi-
zottsága és a magyar népköztársaság minisztertanácsa nevé-
ben köszöntötte a magyar tudományos akadémia tagjait, a meghí-
vott vendégeket, az akadémia 141. közgyűlésének valamennyi
résztevőjét. tanácskozásukhoz, felelősségteljes munkájukhoz
sok sikert kívánt, majd így folytatta:

- nem a megszokás vagy a magas testületnek kijáró udvarias-
ság, hanem az őszinte meggyőződés mondatja velem, hogy a tudomá-
nyos akadémia közgyűlése társadalmi életünknek mindig nagy
figyelmet keltő, fontos eseménye. ez érthető, hiszen e testü-
let állásfoglalásai mással nem pótolható hozzájárulást jelente-
nek azoknak a feladatoknak a sikeres megoldásához, amelyeket a
fejlett szocialista társadalom építése állít elénk. az itt szü-
lető állásfoglalások egyben iránymutató szerepet töltenek be az
akadémia vezető szerveinek, intézményeinek munkájában is. mind-
emellett az akadémia közgyűlése a tudományos közélet demokra-
tizmusának is egyik fontos megnyilvánulása. pártunk és kormá-
nyunk már eddig is számos tanujelét adta annak, hogy igényli
és megfelelő figyelemben részesíti e tekintélyes testület véle-
ményét. biztosíthatom önöket, hogy ez így lesz a jövőben is.

/folytmköv./

- 21 -

14.38/um

14.38

14.38

bb 25. /megkezdődött az akadémia...4.folyt./um

- tapasztalati tény - s erről nagy elismeréssel szólhatok - hogy az akadémia közgyűlései jelenünk és jövőnk szempontjából mindig kulcsfontosságú témákat választanak tanácskozási tárgyul. így van ez most is. a 141. közgyűlés napirendjén szereplő fő téma, amelynek tárgya: „hazánk és a műszaki haladás”, azért érdemel megkülönböztetett figyelmet, mert a műszaki haladás és annak meggyorsítása egyike azoknak a fundamentális jelentőségű feltételeknek, amelyek nélkülözhetetlenek a népgazdaságban olyannyira szükséges minőségi változások keresztülviteléhez. bizonyosak vagyunk benne, hogy a közgyűlésen kialakuló eszmecsere új ösztönzést ad, termékenyítőleg hat az akadémia intézeteiben és másutt is a műszaki haladást elősegítő kutatásokra, meggyorsítja az eredmények felhasználását. éppen emiatt tekintünk nagy várakozással az önök tanácskozása elé.

- a szocialista építő munka eredményes folytatásához hazánkban a belpolitikai feltételek jók, sőt kedvezőek. népünk nemcsak elfogadja, de tetteivel támogatja a xii. kongresszus határozatainak végrehajtását. az országban rendezett viszonyok vannak, érzékelhetően megnőtt a közös ügyekért vállalt felelősség, töretlen az alkotókedv. a nemzetközi helyzet alakulásában viszont az utóbbi években az enyhülés ellenfeleinek aktivitálódása miatt sajnos felerősödtek a kedvezőtlen folyamatok. a szocialista országok, köztük hazánk és a haladó emberek fő törekvése továbbra is a béke és a biztonság megőrzése. meggyőződésünk, hogy a békét óhajtó erők összefogása végül is megfékezi a háborus uszítókat, győzni fog a jozan ész, s az emberiség visszatér arra az utra, amely megfelelő feltételeket biztosít a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése, az államok közötti gyümölcsöző kapcsolatok fejlesztése számára.

- a világpolitikában bekövetkezett kedvezőtlen fejlemények és az önmagukban is hátrányos világgazdasági változások számunkra nem kevés gondot jelentenek, mert rosszabbodó külső feltételek között kell teljesítenünk azt az egyébként is nehéz feladatot, hogy elért vívmányainkat megőrizve rátérjünk egy új, a mai körülmények és a jövő igényeinek jobban megfelelő fejlődési pályára, helyreállítsuk népgazdaságunk egyensúlyát.

/folyt. köv./

- 22 -

14.43/um

1450

bb 26. /megkezdődött az akadémia ...5.folytm/um

- amikor gondjaink eredetéről szólunk, hiba lenne, ha csupán a megnehezült külső körülményekkel magyaráznánk azokat. a jelenlegi, főleg pedig az egyensúlyi problémákat kiváltó okok között annak is szerepe van, hogy még nem sikerült kellő mértékben kibontakoztatni az intenzív fejlődés folyamatait. ezért a következő évekre szóló programunk lényege - amint az a xii. kongresszus határozatából világosan kitűnik - éppen az, hogy a nehézségek leküzdése és az egyensúly helyreállítása céljából a társadalmi tevékenység minden területén mélyreható minőségi változást vigyünk végbe. a minőség előtérbe állítása különösen a gazdaságban vált sürgető követelménnyé.

- közzismert, hogy a gazdaságnövekedés ütemét is a minőségi és az egyensúlyi követelményeknek rendeltük alá. természetesen előnyös lenne, ha a hatékonyság javítását és az egyensúly helyreállítását az előző ötéves tervekben elért ütem fenntartásával valósíthatnánk meg. elvileg ez nem kizárt, gyakorlatilag azonban nem lenne reális, ha ilyen célt tűznénk magunk elé. mindenekelőtt azért nem, mert gazdasági fejlettségünk adott fokán a termelés mai strukturája, az alkalmazott technológiák színvonala, valamint más tényezők miatt a növekedés korábbi mértéke olyan energia-, anyag-, féltermék-, alkatrész- és más behozatali igényvel járna, aminek a kielégítéséhez a nemzetközi ár- és piaci viszonyokat figyelembe véve nem tudjuk biztosítani a szükséges export-fedezetet.

- többek között ebből adódik vi. ötéves tervünknek az a karaktere, hogy mérsékelt növekedést irányoz elő, de szigorú minőségi követelményeket támaszt. másképpen kifejezve: gyakorlati gazdaságpolitikánk legfőbb jellemzője nem a növekedés korlátozása - habár sokak számára talán ez a szembeötlőbb - hanem mindenekelőtt azoknak a társadalmi, műszaki-gazdasági folyamatoknak az erőteljes kibontakoztatása, amelyek révén ésszerűbbé válik az erőforrások kihasználása, növekszik a termelés hatékonysága és nemzetközi versenyképessége, megteremtődnek a jövőbeli gyorsabb fejlődés feltételei. a vi. ötéves terv ebben a szellemben körvonalazta és súlypontozta a feladatokat. az elvek valóra váltásához, a célok eléréséhez szükséges tennivalók - noha a közzgazdasági feltételeket és a szervezeti rendszert is igyekeztünk hozzáigazítani az új követelményeknek - még nincsenek és nem is lehetnek minden részleteinkben kidolgozva. így és ebben az értelemben használjuk azt a kifejezést, hogy tervünk nyitott, s hogy amennyiben a feltételek változnak, akkor a végrehajtás eszközeit, módszereit is módosítanunk kell. most ahhoz kérjük a tudomány közreműködését, hogy segítsen a menet közben módosuló feltételeket időben felismerni és az új helyzet által kívánt döntéseket jól megalapozni.

/folyt. köv./

- 23 -

14.50/um

1500

bb 25. /megkezdődött az akadémia...6.folyt./um

- azok között a feltételek között, amelyek megteremtése és összehangolása nélkül nem érhetünk célt - a társadalmi, a közgazdasági és a szervezeti feltételekkel együtt - kiemelkedő szerepe van a műszaki haladás meggyorsításának. a VI. ötéves terv időszakára szóló műszaki és agrártudományi kutatások feladatai fő vonalakban kialakultak, azokat a megfelelő programok tartalmazzák. ezek előtt minden bizonnyal jól ismertek. mégis engedjék meg, hogy ha röviden is, megemlítsék néhány, különösen nagy horderejű témát.

- az első: iparpolitikánkban, s így annak műszaki megalapozásában is különösen nagy szerephez jutnak az olyan feladatok, mint a versenyképes, korszerű termékstruktúra kialakításának meggyorsítása, a rendelkezésre álló energia és nyersanyagforrások ésszerűbb kihasználása, a gazdaságos alkatrészek és részegység-gyártó bázisok létrehozása, a hazai elektronikai ipar és az ennek megteremtését szolgáló fizikai, kémiai és technológiai kutatások dinamikus fejlesztése: a gyógyszer- és növényvédőszer-termelés összehangolt korszerűsítését elősegítő kutatások meggyorsítása, hogy csak a legfontosabbakat említsék.

- a második téma: szocialista mezőgazdaságunk olyan termelési színvonalat ért el, olyan jelentős anyagi-technikai alappal rendelkezik, ami nemcsak lehetővé teszi, de egyenesen sürgeti, hogy az élelmiszergazdaság fejlesztésében is előtérbe állítsuk a minőség és a hatékonyság javítását, a versenyképesség növelését, a ráfordítások csökkentését. ehhez mindennek előtt az ökológiai potenciál gazdaságos és jobb kihasználását megalapozó genetikai, biológiai, biokémiai, műszaki és gazdasági kutatásokat kell eredményesebbé tenni - megkülönböztetett figyelmet fordítva a tényleges energiaigény csökkentését elősegítő megoldásokra, az exportképességet javító új fajták előállítására, a hozamok gazdaságos fokozására.

- a harmadik téma: hosszabb idő óta felismert és a tudomány által többszörösen igazolt tény, hogy a gazdasági teljesítmény növelésének elengedhetetlen feltétele a fejlett infrastruktúra. a településfejlesztés, a lakásépítési és karbantartási feladatok, az energetikai elosztó hálózat korszerűsítése, a hírközlés modern rendszereinek kiépítése, az oktatás, az egészségügy intézményhálózatának fejlesztése úgy vélem, nem csupán panzúgyi kérdés, hanem olyan kutatási, többek között műszaki kutatási feladatok megoldását igényli, amelyek nélkül aligha tudjuk megvalósítani az infrastruktúra racionális fejlesztését.

/folyt.köv./

- 24 -

15.05/um

15.05

16.05
16.05

bb 25. /megkezdődött az akadémia...7.folyt./um

- végül, de nem utolsósorban a környezetvédelemmel összefüggő kutatási teendők nagy jelentőségét szeretném ez alkalommal is kiemelni. ez a társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt fontos kérdéskör, ismert módon, bizonyos ellentmondásokat, de nem feloldhatatlan ellentmondásokat hordoz magában. a feladat éppen az, hogy a műszaki haladással együtt és annak révén megteremtjük az ember környezetének védelmét is.

- élő és mind erőteljesebb igény, hogy a tudomány egyre több ismerettel segítse a legkedvezőbb gazdaságfejlesztési irányok és változatok kiválasztását, a célok és az eszközök összehangolását, a társadalompolitikai jelentőségű döntések várható hatásainak előrejelzését. az akadémiaától - mint azt a kormány nevében korábban már nyugtáztam, - igen értékes segítséget kaptunk a VI. ötéves terv megalapozó munkálataihoz. jelenleg folyik az ezredfordulóig tartó időszak hosszú távu tervének kidolgozása. ennek során újszerű kapcsolat van kifejlődőben a tudomány művelői és a tervezők között. ez örömdetes, mert azt az ígéretet hordozza magában, hogy újabb lépéssel jutunk előre a tudomány és a gyakorlat kapcsolatának erősítésében.

- mindezek a kérdések, s a bennük kifejezésre jutó társadalmi és gazdasági követelmények különös időszerűséget kölcsönöznek a közgyűlés napirendjén szereplő témának. másrészt a vázolt feladatoknak az is jellemző sajátossága, hogy megoldásukból valamennyi tudományág művelőinek részt lehet és részt kell vállalniuk. ezzel összefüggésben most is hangsúlyozni szeretném a társadalomtudományok, valamint a műszaki és a természettudományok egymásrataltságát, egyidejű és összehangolt fejlesztésének szükségességét. enélkül elképzelhetetlen a társadalmi-gazdasági élet bonyolult összefüggés-rendszerének feltárása, megismerése, és az élet által fölvetett kérdések megválaszolása. éppen ezért tovább növekszik azoknak a tudományágaknak a szerepe és a felelőssége is, amelyek kutatásának középpontjában az ember és a társadalmi viszonyok vizsgálata áll. ahhoz, hogy eredményesebben dolgozhassunk, jobban kell ismerünk a ma társadalmát, de nem nélkülözhetjük nemzeti múltunk, kultúránk jelenhez is kapcsolódó, élő örökségének ápolását sem. ezért is támogatjuk azokat a kutatásokat, amelyek eredményeit felhasználva többet tehetünk az emberek társadalmi közérzetének javítása, szocialista tudatának, gondolkodásának, szemléletének fejlődése érdekében, s amelyek ismereteket adnak a személyiség teljesebb kibontakoztatásához.

/folyt.köv./

- 25 -

15.10/um

15.10

16.05
16.05

bb 25. /megkezdődött az akadémia...8.folyt./um

- általában is elmondhatjuk, hogy céljainkat csak akkor tudjuk elérni, ha a múlt eredményeinek megbecsülésével együtt mindenütt meghonosodik, természetessé válik az új iránti fogékonyság, a megújulási készség, s megkülönböztetett támogatásban részesülnek az alkotó emberek és közösségek. a tudomány különböző területeinek összehangolt és eredményes művelése kötelességünké teszi, hogy lehetőségeink arányában minél jobb feltételeket biztosítsunk a szakemberek új nemzedékének felkészítésére, a korszerű felsőoktatás és a kutatás egységének biztosítására. az akadémia vezető testületétől azt kérjük, továbbra is tekintse szívügyének felsőoktatásunk jobbítását, vállaljon felelős részt a jövő szakembereinek képzéséből.

- önök abban a tudatban és azzal a jó érzéssel folytathatják munkájukat, hogy népünk tisztában van a tudomány növekvő szerepével, tiszteli és megbecsüli a szellemi és az anyagi javakat gyarapító tudóst. a kormánynak is ez a viszonya önökhöz és a tudományhoz. ugyanakkor bizonyosra veszem: egyetértenekek vele, hogy a társadalom, de a kormány részéről is jogos elégedetlenséget vált ki, ha a rendelkezésre álló szellemi és anyagi erőnek akárcsak egy részét is - mint ahogy az esetenként sajnos előfordul - periférikus jelentőségű kutatásokra fordítják, s bár ez a jelenség visszaszorulóban van, a helyzet további javításában még bőven akad tennivaló. úgy gondolom, a fokozott igényesség ezen a téren is természetes és találkozik az önök helyesléssel.

- ezzel kapcsolatban arról is szólnom kell, hogy a kormány fel fogása szerint a tudományos intézményeknek, a kutató műhelyeknek maguknak is többet kell tenni a szellemi és az anyagi erők összpontosításáért. azt kérjük, legyenek határozottabban a jelentőségükben vitatható és az aktualitásukat veszített kutatások megszüntetésében és növeljék a társadalom számára különösen fontos kutatások rangját, a magunk részéről arra fogunk törekedni, hogy az átlagosnál lényegesen jobb feltételeket biztosítsunk az ilyen kutatások folytatásához, eredményeik gyorsabb és lehetőleg zökkenőmentes gyakorlati hasznosításához. tudjuk és számon tartjuk, hogy ehhez az eddiginél többet kell tennünk a bürokratikus kötöttségek felszámolásáért, növelnünk kell az új eredmények bevezetésében való érdekeltiséget.

/folyt.kövm/

- 26 -

15.20/um

15.20
16.00

bb 25. /megkezdődött az akadémia...9.folyt./um

- átértékelve a tudomány fontosságát, a kormány a következő években is biztosítani kívánja a továbbhaladáshoz szükséges feltételeket. önök előtt ismert, hogy a VI. ötéves terv a nehezebb körülmények ellenére is a nemzeti jövedelemnek csaknem 3 százalékát irányozza elő kutatásra és fejlesztésre. fontos előrelépésként értékeljük, hogy a tudomány távlati teréből és a közelebbi jövő igényeiből kiindulva elkészült és jóváhagyásra került az országos középtávú kutatási-fejlesztési terv. ezzel együtt módosítottuk a kutatások finanszírozásának rendjét és megkezdődött a kutatóhálózat szervezetének korszerűsítése is. ezeknek az intézkedéseknek jelentős része nem régen lépett életbe, tényleges hatásokról ezért ma még keveset tudunk mondani, de bízunk benne, hogy be fogják váltani a hozzájuk fűzött reményeket.

- alapvető érdekünk, népünk legfőbb óhaja, hogy békében építhessük jövőnket, hogy erőinket a ma élő emberek és a holnap nemzedékei életének szebbé, jobbá tételére fordíthassuk. ezért tartjuk történelmi jelentőségűnek és támogatjuk a szovjetunió kommunista pártja XXVI. kongresszusának békekezdeményezéseit, reményt keltő javaslatait, amelyeket az emberiség sorsáért érzett felelősség és az igazi humánus hat át. hisszük, hogy minden haladó társadalmi erő megtisztelő kötelessége a béke megőrzésén, a népek és az országok gyümölcsöző együttműködésének elősegítésén munkálkodni, s hogy ebben felelős tennivalói vannak a tudomány művelőinek is.

- a saját feladatainkat is csak akkor oldhatjuk meg, ha az eddiginél jobban kiaknázzuk a nemzetközi - mindenekelőtt a szocialista országokkal folytatott - sokoldalú együttműködésben rejlő lehetőségeket.

- történelmi tapasztalataink csakugy, mint ez utóbbi közel két és fél év eredményei meggyőzően tanúsítják, hogy helyes úton járunk, s hogy a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetből van kivezető út. ahhoz, hogy mielőbb túljussunk nehézségeinken, még következetesebben kell munkálkodnunk a XII. kongresszus határozatainak végrehajtásán, még többet kell tennünk népünk alkotó erőinek kibontakoztatásáért, s ebben megtisztelő és szép feladat vár önökre, a tudomány megbecsült munkásaira.

/folytmköv./

- 27 -

15.25/um

15.25
16.00

bb 25. /megkezdődött az akadémia...10.folyt./um

- befejezésül ismételtén köszönetet mondok a magyar tudományos akadémiának és tagjainak, a tudományos intézmények valamennyi munkatársának azért az értékes segítségért, amit a párt vezető testületeinek és a kormánynak a VI. ötéves terv kidolgozásához és sok más fontos kérdés megoldáshoz nyújtottak. kérem, hogy mint eddig, a jövőben is legyenek aktív részesei a szocialista építő munkának, és a tudomány újabb eredményeivel járuljanak hozzá népünk nemes törekvéseinek valóra váltásához.

e gondolatok jegyében kívánok az akadémiai aranyérem új ki-tüntetettjének, az akadémiai díjat elnyert kutatóknak, a köz-gyűlés minden résztvevőjének további sok sikert - mondotta végezetül Lázár György.

/folyt.köv./

bb 30. afrikai szakszervezeti aktivisták tanfolyama budapesten

sl/gk um kz

1981. május 4.

hétfőn, a szot központi iskoláján az afrikai szakszer-vezeti egység szervezet képviselőjének és nyolc afrikai ország szakszervezeti aktivistáinak részvételével négyhetes szak-szervezeti tanfolyam kezdődött. a tanfolyam résztvevői előa-dások keretében, üzemekben és intézményekben tett látoga-tások során tanulmányozzák a magyar szakszervezetek munkahe-lyi és területi tevékenységét, e téren szerzett tapasztalatai-
/mti/

--

bb 32. halálos baleset

s um kz

1981. május 4.

a veszprém megyei városlőd községben simon gyula 26 éves minőségi ellenőr, dunaujvárosi lakos személygépkocsival áttért az uttest baloldalára és egy fának ütközött. a baleset követ-keztében simon gyula súlyos sérülést szenvedett. utasai kö-zül simon mária 24 éves műszaki ügyintéző, csetényi lakos meg-halt. másik két utas súlyos, egy pedig könnyű sérülést szen-vedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint simon gyula gyorsan hajtott. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát. /mti/

--

15.40/um

- 28 -

15.50

18.15

bb. 31. május 15-17: országos néptáncfesztivál szolnokon

laz/st/rj kz

1981. május 4.

tizennégy néptáncgyüttes produkcióit láthatja a közönség a x. országos néptánc fesztiválon, amelynek május 15-17 között szolnok ad otthont - közölték a hétfői sajtótájékoztatón a szol-nok megyei művelődési és ifjúsági központban. az idei fesztivál új vonása, hogy a bemutatók elsősorban a közönséghez szólnak. ezzel megszüntetik azt a hibás gyakorlatot, amikor a bemutató a koreográfusok versenyévé vált, s emiatt szórakoztató jellege többnyire háttérbe szorult.

az együttesek 15-én és 16-án a szigligeti színházban lépnek színpadra 20 perces műsoraikkal. a két versenynap után gálaműsor lesz a tiszaligeti sportcsarnokban, majd táncház a megyei művelődési és ifjúsági központban. a nyilvános eredmény-hirdetésre és díjátadásra május 17-én, vasárnap kerül sor. /mti/

--

bb. 33. megnyilt a csongrád megyei műszaki hónap /faluvégi lajos/

dob/rj st

1981. május 4.

a csongrád megyei műszaki hónap eseménysorozatának megnyitóján hét-főn tartották meg szegeden. a technika házában nagytermében faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese tartott előadást a hatodik ötéves terv fejlesztéspolitikájáról. a további programban száznegyvenöt előadást, ankétot, kiállítást rendeznek szegeden s a megye többi városában. a rendezvények jelentős részét közvet-lenül a termelés színhelyén, a gyárakban, üzemekben tartják meg. előadások hangzanak el a szegedi szénhidrogén medence gazdaságos olaj- és gáztermelésének kérdéseiről, a terület hagyományos tex-til- és élelmiszeripara termékszerkezetének korszerűsítéséről, a komputereknek a termelésben történő mind szélesebbkörű alkalmazásáról /mti/

--

15.30 rj

-29-

15.50

18.15

bb. 34. megkezdődött a 16. dunántúli analitikai kollokvium győ-
rött

mzs/rj st kz

1981. május 4.

a 16. dunántúli analitikai kollokvium hétfőn kezdődött meg
győrről. a tudományos fórumot másfél évtizeddel ezelőtt teremtet-
ték meg a dunántúlon működő kutatóintézetek és egyetemek, elsősorban
a fiatal kémikusok számára. az évenként megrendezésre kerülő
tanácskozások lehetőséget adnak a szakembereknek a szakmai tápaszta-
latcserére és az aktuális tudományos problémák megvitatására.

a megnyitón adták át a kollokvium díjait az analitikai kémiában
legeredményesebben munkálkodó szakembereknek. markó lászlóné, a vesz-
prémi magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet tudományos fő-
munkatársa és várnai györgy, győr-sopron megye középiskolai kémia
szakfelügyelője részesült a tudományos elismerésben. a díjakat in-
czedy jános, a veszprémi vegyipari egyetem rektora, az analitikai
díjbizottság elnöke adta át.

a szerdái tanácskozáson az eddigiektől eltérően oktatási
kérdéseket is napirendre tűznek. országos tapasztalat ugyanis, hogy
a pályaválasztó fiatalok csekély érdeklődést mutatnak a vegyipar
iránt, s abban a középiskolai kémia-oktatásnak is része van. a
részvevők arról tanácskoznak, miként lehetne jobban a diákok érdeklő-
dési körébe vonni a kémiát. /mti/

-.-

bb. 35. felhasználható: 17 órától!

magyar-bolgár barátsági hét vas megyében

Lér/rj kz

1981. május 4.

magyar-bolgár barátsági hét kezdődött vas megyében, a hazafias
népfront vas megyei bizottsága és a budapesti bolgár kulturális
központ rendezésében. az eseménysorozat nyitányaként szombathelyen
a 405-ös sz. ipari szakmunkásképző intézetben „bulgária
1300 éve”, címmel fotókiállítás nyílt. a derkovits városrész kör-
zeti népfront klubjában magyar-bolgár baráti találkozót tar-
tottak a borostyánkő áruházban pedig megnyitották a bolgár áruk
hetét.

/folyt. köv./

15.40 rj

-30-

bb. 35. / magyar-bolgár...1. folyt./rj

a következő napokon megyszerte számos rendezvényt bo-
nyolitanak le, előadásokat tartanak, több kiállítás nyílik,
magyar-bolgár barátsági gyűléseket, barátsági esteket ren-
deznek. a barátsági héten vas megyében vendégszerepel és több al-
kalmal műsort ad a rodopei bolgár gyermek népi együttes is.
/mti/

-.-

bb. 36. felhasználható: 19.30 órától!

tavaszi hangversenysorozat kezdődött szombathelyen

Lér/st/rj kz

1981. május 4.

hétfőn megkezdődött szombathelyen, a megyeszékhely szim-
fónikus zenekarának hagyományos tavaszi hangverseny-sorozata. a
négy koncertből álló sorozat nyitányaként a bartók teremben a ze-
nekar petró jános vezányletével smetana, csajkovszkij, wagner és dvorák
műveket adott elő. szólistaként közreműködött póka eszter ének- és
pálkövi antal gordonkaművész. /mti/

-.-

bb. 37. nagyköveti bemutatkozó látogatás

bc/rj kz

1981. május 4.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal,
az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatásn fogadta norman
denckert, a német szövetségi köztársaság rendkívüli és
meghatalmazott nagykövetét. /mti/

-.-

15.45 rj

-31-

16.05

16.15

bb. 38. holland műszaki napok

t/os/rj pp kz

1981. május 4.

ötvenhárom kooperációs egyezmény fémjelzi a jelenlegi magyar-holland gazdasági kapcsolatokat, ezek kibővítésére, továbbfejlesztésére - a magyar kereskedelmi kamara és a holland kereskedelmi fejlesztési tanács közös szervezésében - holland műszaki napok kezdődtek budapesten, a duna intercontinental szállóban.

hétfőn, a háromnapos program hivatalos megnyitóját megelőzően, frits kupers, a holland királyság magyarországi nagykövetének részvételével, sajtótájékoztatót tartottak, amelyen egyebek közt hangsúlyozták: a múlt évben, hollandiában megtartott magyar napok után, - amelynek során több jelentős gazdasági együttműködés született -, most először mutatkoznak be a holland ipari és mezőgazdasági vállalatok, szervezetek magyar partnereiknek, a holland műszaki napokra 13 vállalat és a holland mezőgazdasági és halászati minisztérium képviselői, szakemberei jöttek el, hogy megismertessék legújabb fejlesztési eredményeiket, elsősorban azokon a területeken, amelyeken lehetségesnek látszik a két ország gazdasági kapcsolatainak bővítése, a kölcsönösen előnyös további együttműködés. így előadások hangzanak el például a röntgen-sugaras spektrometria ipari és kutatási alkalmazásáról, a philips cég legújabb fejlesztési eredményeiről a szerszámgépek automatizálásában, az előadások számot adnak a holland mezőgazdaság fejlődéséről is, egyebek közt a zöldségnevelésről és a takarmánytermesztésről, foglalkoznak ezen kívül még a különböző gyermek-tápszerek és speciális klinikai élelmiszerek gyártásával is.

a holland műszaki napok programja - melyre magyar ipari és mezőgazdasági szakembereket hívtak meg - a duna intercontinental szállóban és a mész szakházában csütörtökön ér véget. /mti/

..-

bb. 15. / a kanadai parlamenti küldöttség ... 1. folyt./rj

a kanadai parlamenti küldöttség ezután péter jánosnak, az országgyűlés alelnökének kíséretében a dunavarsányi petőfi mezőgazdasági termelőszövetkezetbe látogatott. tresser pál elnök tájékoztatta a delegációt a szövetkezet fejlődéséről, termelésének eredményeiről, terveiről, a vendégek megtekintették a szövetkezet szakosított állattartó telepeit.

a látogatáson részt vett dorothy jane armstrong kanada budapesti nagykövete. /mti/

..-

17.00 rj

-32-

17.00

17.00
17.00
17.00

bb. 39. ülést tartott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának elnöksége

t/ma/rj bc ál

1981. május 4.

az európai biztonsági és leszerelési hét május 4-11. közötti akcióorozatának nyitójaként hétfőn a hazafias népfront országos tanácsának székházában kállai gyula vezetésével elnökségi ülést tartott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága. a közelmúltban moszkvában lezajlott nemzetközi szeminárium tapasztalatairól gyulai gyula, a magyar külügyi intézet igazgatója tartott tájékoztatót. hangsúlyozta: az eszmecsere nagy számban részt vettek az európai tőkés országok különböző politikai irányzatait képviselő személyiségek is. a legnagyobb figyelem az szkp xxvi. kongresszusán elhangzott szovjet bizalomerosztó indítványokat, valamint a nukleáris fegyverek moratóriumáról szóló javaslatokat kísérte.

az utóbbi hetekben szerte Európában minél több kezdeményezés, akció célozza az európai biztonság erősítését - hangsúlyozta a továbbiakban. néhány nappal ezelőtt tették közzé azt a brüsszeli kezdeményezést, amely kontinensünkön biztonsági övezet kialakítását javasolja. a tervezet - amelynek kimunkálásához több ország képviselői között magyar szakembert is felkértek - a nukleáris fegyverrel nem rendelkező 30 európai állam 404 millió lakosának biztonságát, védelmét kívánja szolgálni. a javaslat lehetőséget teremt a tervezett nyugat-európai rakétatelepítést megakadályozó, a jelenlegi fegyverkezeti szintet befagyasztó, majd később csökkentő konkrét eszmecserek megindításához.

ebbe az irányba hatnak, kiemelkedő jelentőségűek a szovjetunió újabb békejavaslatai, amelyek érdemi megválaszolására az amerikai és a nyugat-európai vezető körök előbb-utóbb rákényszerülnek - hangsúlyozta ezt követően tájékoztatójában papp anna, a magyar nemzeti bizottság titkára. erre ösztönzik a tőkés országok kormányait nemzetközi helyzet súlyosbodásától elválaszthatatlan belpolitikai, gazdasági ellentmondásaik, valamint országaik közvéleményének erősödő nyomása. a szovjet indítványok nyitottak, valóra váltásuk hogyanjára a szocialista országok nyugati partnereikkel együtt, azok javaslatait is várva kívánják a választ megkeresni.

a beszámolóhoz kapcsolódó felszólalásában várnai ferenc, a népszabadság szerkesztő bizottságának tagja aláhuzta: a lét-nemlét egyetemes érdekéből kiindulva még aktívabb és elmélyültebb kontaktust kell keresni a kétoldalu kapcsolatban a nyugat-európai társadalmi mozgalmakkal.

/folyt.köv./
17.05 rj

-33-

17.05

17.05
17.05
17.05

bb. 39. / ülést tartott... 1. folyt./rj

erre minden lehetőség adott - vitte tovább a gondolatot bartha tabor református püspök. a tőkés országok közvéleménye tükrözi a kapitalista társadalomban kibontakozott krízis jeleit. a neutronfegyver európai elhelyezésének fenyegetése nyomán ma már olyan körök is késznek a párbeszédre, amelyek azelőtt teljes mértékben elzárkóztak a véleménycsere elől. a szovjet javaslatok egész kontinensünkön széles körű támogatásra számíthatnak, hiszen abba a humanista, az életet megőrző vonulatba tartoznak, amelyet jelez ausztria státuszának, az nszk és a környező államok viszonyának rendezése, a helsinki záróokmány aláírása, a salt-i megállapodás ratifikálása is. ezeket az indítványokat a keresztyének belső felelősségérzetükből fakadóan támogatják. ennek bizonyítékai mind erőteljesebben lehetők fel hollandiában és az nszk-ban éppugy, mint európa más részein. hasonlóképpen foglalt állást várkonyi imre prépost-kanonok, aki az utóbbi két hétben, franciaországban lezajlott megbeszéléseinek tapasztalatait ismertette.

kovács béla, az országos béketanács főtitkára a májusi béke as barátsági hónap céljairól, az akciósorozat keretében megrendezendő európai biztonsági és leszerelési hét jelentőségéről, a különböző társadalmi szervezetek rétegprogramjainak növekvő fontosságáról szökött. perényi imre nyugalmazott egyetemi tanár hozzátette: csak üdvözölni lehet azt, hogy a mozgalmak képviselői mind gyakrabban a különböző rétegek érdeklődésének sajátosságaira alapozó találkozóknál tájékoztatják a lakosságot. ez jellemzi most az európai hét magyarországi eseményeit is, hiszen pécsen a kisz-szel, zalaegerszegen a szot-tal, nádudvaron a tot-tal, budapesten a népfronttal, kecskeméten pedig az országos béketanács leszerelési bizottságával karöltve tartanak fórumot, egerbe pedig egyházi személyiségeket hívtak meg. ugyanigy vélekedett pethő tiber, a magyar nemzet főszerkesztője is, aki a differenciált, a valóban érdeklődésre számot tartó megbeszélések hathatóságára hívta fel a figyelmet, s a hazai a nemzetközi tevékenységben egyaránt. az alapos, az összefüggéseket - miként a szovjet javaslatok esetében történt - a nemzetközi feszültség ellenére biztosságot ad állampolgárainknak - vonta le a következtetést závori lászló, a iv. kerületi pártbizottság első titkára.

bemutató tájékoztatás

áttekintve az enyhülés, az európai biztonság és együttműködés kérdéseit az elnökség nyilatkozatot fogadott el, amely megállapítja:

az imperialista köröknek a két világrendszer között fennálló katonai erőegyensúly megbontására, a fegyverkezés fokozására irányuló törekvései a nemzetközi légkör rosszabbodásához vezettek. ezért elengedhetetlen a béke megvédéséért felelősséget érző erők, társadalmi mozgalmak cselekvő fellépése. európa és a világ békéjének és biztonságának megszilárdítása, a nukleáris fegyverkezési verseny megállítása, az enyhülés eredményeinek megvédése szükségessé teszi valamennyi békeszerető erő összefogását.

/folyt.kv./
17.15 rj

-34-

1740
K. 25
P.

bb. 39. / ülést tartott... 2. folyt./rj

az szkp xxvi. kongresszusán elhangzott javaslatok a nemzetközi légkör feszültségeinek csökkentésére, az államok közötti bizalom erősödésére, a leszerelés ügyének előmozdítására, a szovjet-amerikai viszony javítására, a különböző társadalmi rendszerű országok közötti párbeszéd fenntartására, a kölcsönösen előnyös kapcsolatok fejlesztésére irányulnak. ezzel lehetőséget nyitnak a helsinki megkezdett folyamat továbbviteléhez, a madridi tanácskozás eredményes befejezéséhez, az európai katonai enyhülési és leszerelési konferencia összehívására vonatkozó megállapodás eléréséhez, a közép-hatósugaru rakéták európa telepítése tervének felülvizsgálásáról folytatandó tárgyalások mielőbbi megkezdéséhez.

a második világháborúban a fasizmus felett aratott győzelem 36. évfordulója figyelmeztetés minden jóakaratu ember számára, ne engedjük, hogy európa újból háboru színtere legyen. kontinensünk és a világ békéjének ma nincs ésszerű alternatívája - huzza alá a nyilatkozat.
/mti/

-.-

bb. 40. magyar-csehszlovák külügyminiszteri tárgyalások salgótarjánban

csiz/st/rj ál

1981. május 4.

puja frigyos külügyminiszter meghívására hétfőn baráti látogatásra hazánkba érkezett bohoslav chnoupek, a csehszlovák szocialista köztársaság külügyminisztere. a vendéget a salgótarján-somoskőujfalu határállomáson puja frigyos fogadta. jelen volt václav moravec, csehszlovákia budapesti nagykövete és kovács béla, hazánk prágai nagykövete.

a megérkezést követően a csehszlovák külügyminiszter látogatást tett géczy jánosnál, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkáránál. a szívélyes, baráti beszélgetésen jelen volt puja frigyos és a két ország nagykövete.

/folyt.köv./
17.30 rj

-35-

1745
K. 25
P.

bb. 40. /magyar-csehszlovák... 1. folyt./rj

a csehszlovák külügyminiszter és kísérete virágcsokrot helyezett el a magyar tanácsköztársaság emlékművénél, majd városnéző sétát tett salgótarjánban.

délután az mszmp nógrád megyei bizottságának székházában megkezdődtek a magyar-csehszlovák külügyminiszteri tárgyalások. a baráti, elvtársi légkörben lefolytatott megbeszéléseken áttekintették a magyar-csehszlovák kapcsolatok helyzetét és véleményt cseréltek időszerű nemzetközi kérdésekről.

innen felhasználható: 20 órától!

a tárgyalások után a csehszlovák vendégek a salgótarjáni bányász művelődési házban megtekintették a nógrád megyei népi együttesek műsorát. este puja frigyos diszvacsorát adott csehszlovák kollégája tiszteletére, amelyen a két tárgyaló küldöttség tagjai mellett részt vett géczy jános és illés miklós, a nógrád megyei tanács elnökhelyettese. a vacsorán mindkét küldöttség vezetője szívélyes hangú pohárköszöntőt mondott. /mti/

-. -

bb. 41. felhasználható: 18 órától

gálaműsorral zárult a katonafiatalok országos fesztiválja szolnokon

laz/rj az ál 1981. május 4.

a katonai főiskolák és tanintézetek ix. országos fesztiválja hétfőn a szolnoki szigligeti színházban adott gálaműsorral véget ért. a három napos seregszemlén több mint hétszáz résztvevő mutatta be produkcióját; néptáncscsoportok, irodalmi színpadok, ének- és zenekarok léptek színpadra. a jövő tisztjei és tiszthelyettesei sok értékes, művészi igénnyel megformált alkotást - például cervantes, brecht és páskéndi műveket - mutattak be.

a legsikeresebben szereplő hallgatók, iskolák, a honvédelmi minisztérium emlékplakettjét, oklevelét és ajándékokat kaptak jutalmul. /mti/

-. -

17.40 rj

-36-

17.50
P

18.25
P

bb. 43. meghalt gárdonyi jenő

k/rj pá rj bc ál 1981. május 4.

gárdonyi jenő, a magyar nemzet nyugdíjas munkatársa életének 81. évében elhunyt.

hosszu időn át dolgozott az est lapok szerkesztőségében, a felszabadulás óta haláláig a magyar nemzet munkatársa volt.

temetéséről később intézkednek. /mti/

-. -

bb. 44. hazánkba érkezett az osztrák nemzeti bank elnöke

rj ál 1981. május 4.

dr. stephan koren, az osztrák nemzeti bank elnöke timár mátyásnak, a magyar nemzeti bank elnökének meghívására hétfőn hazánkba érkezett. budapesti tartózkodása során tárgyalásokat folytat a magyar nemzeti bank vezetőivel a két bank kapcsolatait érintő pénzügyi kérdésekről. /mti/

-. -

bb. 42. svédországba utazik a szentesi káposzta

tób/rj az ál 1981. május 4.

a skandináv államokban hagyományos piaca van a szentesi korai káposztának. az idei első primőrszállítmányt hétfőn indították utnak svédországba. három hűtő vagonban hatvanezer fejeskáposztát küldtek a megrendelőknek.

a valutát hozó primőrt a szentesi zöldségtermesztési rendszer taggazdaságai fóliasátrak alatt nevelik. a csongrád megyei zöldségért vállalat gondoskodik az export követelményeknek megfelelő precíz csomagolásról.

/folyt.köv./
17.55 rj

-37-

18.00
P

18.30
P

bb. 42. / svédországba... 1. folyt./nj

a primőröket előbb megtisztítják a borító levelektől, majd tet-
szetős, zöld színű szellős zsákokba teszik. május végéig a skan-
dináv államokba még százötven vagon tavaszi káposztát szállítanak.
/mti/

--

bb. 48. bemutató-sorozat a rendhagyó irodalomórák műsorából

t/ár/rj bc ál

1981. május 4.

jeles előadóművészeknek diákok számára összeállított,
az iskolai oktatás programjaihoz ajánlott rendhagyó magyar iro-
dalomórákat ismertetik meg a pedagógusokkal, közművelődési, ok-
tatási és színházi szakemberekkel a rátkai művészklubban hétfőn
kezdődött bemutató-sorozaton. a magyar színházművészeti szövete-
ség előadóművész körének rendezvényén azokat az összeállításokat
tárják az érdeklődők elé, amelyek az iskolai tananyaghoz kapcso-
lódva, a pódium-művészet eszközeivel igyekeznek a tanulókkal meg-
szerettetni az irodalmi alkotásokat, s maradandó élményt nyújtva
elmélyíteni ismereteiket.

a május 8-ig tartó nyilvános bemutató-sorozat keretében 14
műsört adnak elő a művészek, akik közül a legtöbben már évek óta
rendszeresen járják az iskolákat e programokkal. ezuttal elsősorban
az általános iskolásoknak készült összeállításokat hallgathatják meg
a résztvevők, emellett elhangzik több, a középiskolák tananyagá-
hoz kapcsolódó műsor is. a költeményeket, prózarészleteket, dalokat
tartalmazó összeállítások hazai irodalmunk egy-egy kimagasló alkotó-
jának munkásságából izelítők, illetve a legjelentősebb művé-
szí korszakok, eszméaramlatok- így például a reformkor, a nyugat
nemzedéke - termését érzékeltetik.

a program befejezéseként május 9-én a résztvevő művészek, pe-
dagógusok és szakemberek közös tanácskozáson értékelik a mű-
sorokat, s vitatják meg e hasznos közművelődési forma tovább-
fejlesztésének lehetőségeit. a tervek szerint ősszel újabb bemutató-
sorozatot rendeznek, ahol a világirodalmi alkotásokat népszerűsítő,
illetve a tanmenethez kevésbé kapcsolódó, azt inkább kiegészítő,
szélesebb irodalmi tájékozottságot nyújtó rendhagyó órák kerülnek
színpadra. /mti/

--

18.05 nj

-38-

1805

1805

bb 45. megváltozik a hősök tere környékének forgalmi rendje

k ár/gg um bc ál

1981. május 4.

módosítják május 5-én délelőttől a hősök tere környéké-
nek forgalmi rendjét a tér, a népköztársaság utja egy szak-
sza, valamint a milleneumi hid átépítési munkálatai miatt -
közli a gépjárművezetőkkel a fővárosi tanács közmű- és mély-
építési, illetve közlekedési főigazgatósága, továbbá a brfk
közlekedésrendészete. az építés idejére lezárják a járműfor-
galom előtt a népköztársaság utját a hősök tere és a május 1.
ut között. az előreláthatólag augusztus végéig tartó időszak-
ban ezen a szakaszon a forgalom az állatkerti uton haladhat.
a gépjárművezetőkkel fokozott óvatosságot kérnek, s azt, hogy
a terelőut mentén kísérik figyelmekkel az elhelyezett jelzőtá-
blákat. /mti/

--

bb 46. ülést tartott az országos szövetkezeti tanács elnöksége

ve um ál

1981. május 4.

az országos szövetkezeti tanács elnöksége hétfőn délután
szabó istván elnökletével tartott ülésén foglalkozott a szö-
vetkezetek ez év végére összehívott kongresszusainak előkészü-
leteivel. megállapította, hogy mindhárom szövetkezeti ágazat
kidolgozta a kongresszusi irányelvek tervezetét, vezető testü-
leteik ülésein rövidesen napirendre tűzik azokat és a szövetke-
zetekben is megszervezik széles körű megvitatásukat. a kong-
resszusi felkészülés jegyében fogadott el beszámoló az elnök-
ség a szövetkezetek jogi szabályozásának helyzetéről, s az
ezzel kapcsolatos feladatokról. a kongresszusok - az egyes szö-
vetkezeti ágazatok sajátosságait figyelembe véve - e kérdés-
ben ugyancsak állást foglalnak.

az elnökség elhatározta, hogy a nemzetközi szövetkezeti nap
alkalmából az oszt, a veszprém megyei szövetkezeti és társadal-
mi szervezetekkel együttműködve július 5-én balatonfüreden
nagygyűlést és szövetkezeti bemutatókat rendez. /mti/

--

- 39 -

18.00/um

1810

1810

bb 49. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 25. sz. hírünk /megkezdődött az akadémia/
1. folyt. 4. bek. 5. sorában a név helyesen:

szombathelyi haladás mezőgazdasági termelészövetkezet

/mti/

-. -

bb 47. szovjet békeküldöttség érkezett hazánkba

ve um bc ál

1981. május 4.

az országos béketanács meghívására hétfőn hazánkba érkezett a szovjet békebizottság küldöttsége. a szovjet békeharcosok megbeszéléseket folytattak az országos béketanács vezetőinek sebestyén nándorné elnök vezette küldöttségével a kétoldalu együttműködés kérdéseiről. a szovjet békedelegáció részt vesz a béke és barátsági hónap több rendezvényén. /mti/

-. -

bb 51. időjárásjelentés

um

1981. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti május 4-én hétfőn este:

sok helyen eső

várható időjárás kedd estig: eleinte erősen felhős, majd borult lesz az ég, és sokfelé várható eső, zápor. később északnyugat felől felszakadozik a felhőzet, és szórványosan alakul ki zápor, egy-két helyen zivatar. időnként megélénkül, elsősorban a dunántúlon megerősödik és nyugatira, északnyugatira fordul a szél. a hőmérséklet holnap kora délután a tartósan esős helyeken 10, keleten 15 fok körül lesz. /mti/

-. -

- 40 -

18.45/um

1000

18.10

bb 25. / megkezdődött az akadémia... 11. folyt./rj

az ideai közgyűlés valójában munkaközgyűlés: már hetekkel ez előtt megkezdődtek az akadémiai rendezvények, amikor is tudományos osztályüléseken vitatták meg az akadémikusok tudományáguk legújabb eredményeit. valamennyi osztályülésen nagy súlyt kapott a műszaki fejlesztés növekvő szerepe, ezért is került sor a plenáris ülés keretében vámos tibor akadémikus hazánk és a műszaki haladás című referátumára.

az előadó példák sorával mutatta be, hogy a világ műszaki fejlődésében újabb fordulat várható. ezt az elektronika és az információs rendszerek ugrásszerű fejlődése és az energia, valamint a nyersanyagok jelentőségének átértékelődése váltja ki, ám az elkövetkező években már számolhatunk a biológiára alapozott iparágak jelentős hatásával is. az elektronika módosító erejét az a tény is növeli, hogy miközben a világon minden termelési tényező drágul, a számítástechnikai rendszerek, eszközök ára rohamosan csökken; az iparilag fejlett országokban egy kisüzemi számítógép a személyautó árának negyedébe kerül.

a számítástechnika és az információs rendszerek gyors fejlődése módosítja az ipari folyamatok irányítását is. az eddigi zártabb, hierarchikus felépítésű rendszerek helyébe új, nyitott, kooperatív rendszerek lépnek, amelyek - akárcsak a már megvalósult nemzetközi repülőgép-helyfoglalás- automatikusan lépnek kapcsolatba egymással, hogy megkeressék az adott pillanatban legjobb együttműködési formát. a kooperatív rendszer a termelésben, az elosztásban és a szolgáltatásban új, rugalmasabb, magasabbrendű lehetőségeket teremt. ez a változás ahhoz a biológiai fejlődési folyamathoz hasonlítható, amelynek során az élőlényben kialakultak és rendszerré álltak össze az idegsejtek. nem kisebb az energia- és nyersanyag-korlátok hatása sem - mondta vámos tibor, s ezzel kapcsolatban megjegyezte: bár a takarékosági intézkedéseknek, eljárásoknak nem lebecsülendő a szerepük, a műszaki fejlődés fő mozgása tulmutat az egy-egy energiahordozóval való takarékoságon. ma már a nemzetközi versenyben csak valamennyi műszaki feltétel összhangjával érhető el eredmény. a műszaki feltételek harmóniájának hiánya már ma is súlyosbitja a technikai és a kereskedelmi kiszolgáltatottságot. ez a kérdés azért fontos, mert bizonyosra vehető, hogy a következő évtizedekben az energia- és a nyersanyaghelyzet romlása széles területeken hoz döntő műszaki változásokat, s általános műszaki fordulat kezdődött meg a munka eszközeiben, és a munka szervezetében is.

/folyt. köv./
18.50 rj

-40-

1981

18.10

bb. 25. / megkezdődött az akadémia... 12. folyt./rj

a fordulat hatásairól szólva az előadó a társadalmi összefüggéseket is elemezte. nőni fog a szellemi-előkészítő, a kiszolgáló és szolgáltató munkakörök száma, a termelés közvetlen foglalkoztatottjainak rovására. - mutatott rá vámos tiber, majd hangsúlyozta:

nem tehetjük meg azt, hogy nem veszünk tudomást a világban bekövetkező változásokról. nem vagyunk abban a helyzetben, hogy önkényesen válasszuk meg utirányunkat, s azért sem hunyhatjuk be a szemünket, mert a következő években gyökeresen új helyzetben találjuk magunkat a világpiacra, ahol a kérdés az lesz, hogy a világranglistán elfoglalt helyünket képesek vagyunk-e megőrizni. az automatizálás, a számítástechnika és a robottechnika előrehaladásával a munkabér-különbségek szerepe is csökken, így fennáll az a veszély, hogy a jelenlegi technikai szinten dolgozó magyar ipar termékei versenyképtelenné válnak műszaki színvonalban, a piaci igény kielégítésének sebességében, árban.

néhány ötlettel, pár ígéretes találmánnyal nem válaszolhatjuk meg a jövő kérdéseit - folytatta vámos tiber-, mint ahogy recept sincs a műszaki fejlődés sikerére. az innováció, a rugalmas piaci válasz nagyon bonyolult összetevők és döntési folyamatok eredménye. Látunk kell: nem vagyunk képesek arra, hogy az innovációs lánc teljes skáláját megvalósítsuk, nem kutathatunk, fejleszthetünk mindent. de a magyar jövő szempontjából minden lényeges területen lehetnek csereképes munkáink. a nemzetközi kooperációban olyan szerepet kell vállalnunk, amellyel alkalmasak lehetünk arra, hogy beilleszkedjünk a műszaki nagyhatalmak közötti résekbe. ez természetesen nagy szellemi hányaddal dolgozó, nagyon korszerű eszközöket és rendszereket előállító egységeket tételez fel. ha késve és még bizonytalanokodva is, de a mai ipari stratégiánk elindult ebbe az irányba. szűkösebb eszközeinket például a gyógyszeriparba, annak alapanyag-iparába és a finomkémiai iparba fektetjük, az ingátag helyzetbe került hirtelenséggel igyekszünk megerősíteni, és elindultunk a finom-élelmiszeripar korszerűsítésében is. de hiba lenne elhallgatni, hogy számos területen, ahol pedig kiváló lehetőségeink voltak, lassúság és következetlenség miatt feladtuk előnyös helyzetünket, mint például a félvezetőiparban vagy a szerszámgépvezérlésben.

/folyt. köv./
19.00 rj

-42-

19.05
rj

40
B. 80

bb. 25- / megkezdődött az akadémia... 13. folyt./rj

ezután a minőségi fordulat feltételeiről beszélt, kiemelve, hogy a hosszabb távra való felkészülés jóval tulmutat a vállalati gazdálkodás idő- és cselekvési horizontján, s nem engedi meg a kizárólag egyetlen, mégpedig a pillanatnyilag legfontosabbnak ítélt cél felé terelő gazdasági szabályozás kialakítását sem. ugyanígy döntő lehet az, hogy miképpen alakul legfőbb nemzeti értékünk, az alkotókészség kibontakozása. az előadó rámutatott, hogy e téren nagy adósságaink vannak. olyannyira, hogy a következő évtizedekben az alkotó értelmiségi munka további leértékelődésétől tarthatunk. ma magyarországon kevés az igazán felkészült és tehetséges konstruktőr, technológus, aminek oka az anyagi ösztönzés ellentmondásaiban, az általános és az egyetemi képzés színvonalában keresendő. a legtehetségesebb mérnökréteg is olyan körülmények közé kerül egyes üzemekben, hogy megcsappan az alkotókedve. ugyanakkor a műszaki fejlesztési szint, és a termelési szervezetek megújulásának alapfeltétele a széles kulturális háttér is, az utóbbi években elhanyagolt alapműveltség emelése, és a tartós társadalmi értékrendek kialakítása. ezért a most következő nehéz évekre és az azokat követő előretörésre az a leghatékonyabb felkészülés, ha biztosítjuk egy új szellemű, tehetséges, felkészült és bátor műszaki-gazdasági irányítógárda kiválasztódását, nevelését és ösztönzését.

az átalakulás azonban csak akkor megy végbe megrázkódtatások nélkül, ha megőrizzük a társadalmi tudat értékeit, mert a tudati tényezők történelmi példák sora bizonyítja - rendkívüli szerepet játszhatnak egy-egy nehéz időszakban, a műszaki fejlődés kihívásához az is hozzátartozik - mondotta befejezésül vámos tiber-, hogy e fejlődéssel az egész nemzet tudatának lépést kell tartania, megőrizve egyúttal a meglévő értékeinket.

az előadást követő vitában a különböző tudományágak képviselői, valamint gyakorlati szakemberek szólaltak fel.

minél több alkotni tudó és akaró mérnökre van szükség, ez azonban feltételezi az egyetemi oktatás, a műszaki értelmiség-képzés korszerűsítését is - fejeződött ki az ülésen. többen rámutattak a műszaki haladás eredményeinek gyakorlati alkalmazása és a termelés irányítási, tervezési, szervezési és döntési rendszere közötti szoros összefüggés jelentőségére.

/folyt. köv./

9
19.05 rj

-43-

19.05
rj

40
B. 80

bb. 25. / megkezdődött az akadémia... 14. folyt./rj

az új műszaki megoldások gyors bevezetését ugyanis jelentős részben ezeknek a rendszereknek a korszerűtlensége akadályozza, sajnos nem egyedüli példa, hogy egy-egy hazai megoldást előbb külföldön vezetnek be, és csak a határon túli sikeres bemutatkozás után kerül vissza a magyar gyakorlatba.

a hozzászólók hangsúlyozták: a jövőben számítani kell arra, hogy nő a szellemi munka hányada a termelésben, s csak így tudunk lépést tartani a világszinvonallal.

a vitában 18-an fejtették ki véleményüket, az elhangzottakra vámos tiberius válaszolt, az akadémia 141. közgyűlésének első napi munkája szentágothai jános zárszavával ért véget, a közgyűlés kedden zárt ülést tart. /mti/

.-

bb. 50. elhunyt biacsi imre

t/mg/rj ál

1981. május 4.

biacsi imre, a magyar tudományos akadémia mezőgazdasági kutató intézetének állami díjas ügyvezető igazgatója életének 60. évében elhunyt, temetéséről később intézkednek.

az mta mezőgazdasági kutató intézete

/mti/

.-

19.10 rj

20.

-44-

bb 53. a munka vörös zászló érdemrendjével tüntették ki a 100 éves magyar vöröskeresztet - jubileumi ünnepség budapesten

t of/mm um bc ál

1981. május 4.

a magyar vöröskereszt megalakulásának 100. évfordulójáról országos ünnepséggel emlékeztek meg hétfőn budapesten. a milliós tagságu tömegmozgalom több mint 800 vöröskeresztes aktivistája vett részt az építők dózsa györgy uti székházának kongresszusi termében rendezett centenáriumi ünnepségen. vendégként jelen voltak az európai nemzeti vöröskeresztes mozgalmak és a nemzetközi vöröskereszt szervezetek képviselői is. emberiséggel a békéért! - ez a nemzetközivé vált jelmondat és a jubiláló magyar vöröskereszt centenáriumi plakettje ékítette a szónoki emelvényt, ahova először kállai ferenc színművész lépett, s baranyi ferencnek a vöröskeresztesekről írott versével köszöntötte az ünneplőket.

dr. gegei kiss pál akadémikus, a magyar vöröskereszt országos vezetőségének elnöke üdvözölte ezután az ünnepség elnökségében helyet foglaló losonczy pált, az elnöki tanács elnökét, óvári miklóst, az mszmp központi bizottságának titkárát, sárosi istvánt, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárát, az mszmp politikai bizottságának tagjait, az ünnepség résztvevőit. elnöki megnyitójában emlékeztetett arra, hogy Magyarországon a vöröskereszt száz éven át olyan eszme szolgáltatásban tevékenykedett, amelynek éltetője a bajbajutott embereknek való segítség, s ez egyben emberi kötelesség. utalt arra, hogy a nemzetközi vöröskeresztes munkában elvévő vált a segítségnek az az alapvető gondolata, hogy nemcsak a már megsérített, megbántott vagy szenvedő embert kell felkarolni, hanem a legjobb segítség az, ha megelőzzük a baj, a betegség, a szenvedés keletkezését. ezt a szép eszmét - hangsúlyozta - szolgálták, ébren tartották hazánkban száz éven át a magyar vöröskeresztbe tömörült egymás utáni generációk, sok százezer tetterkész, embertársaiért önzetlenül áldozatot vállaló, felelősséget érző honfitársunk.

hantos jános, a magyar vöröskereszt végrehajtó bizottságának elnöke ünnepi beszédében áttekintette a szervezet hazai történetének évszázadát, jelentősebb állomásait, szólt egyebek között arról, hogy a debrecenben megalakult ideiglenes nemzeti kormány már 1944 decemberében intézkedett a vöröskereszt újjászervezéséről. 1945 áprilisában budapesten munkához látott új szervezeti formában a vöröskereszt központi vezetősége.

/folyt.köv./

- 45 -

19.10/um

19.10.11
20.

bb 53. /a munka vörös ...1.folyt./um

Legfontosabb feladata akkor hadifoglyok, külföldre került magyar állampolgárok hazatérésének megszervezése, itthoni fogadása és az eltűntek keresése volt. a szociális jellegű feladatok megoldásában óriási munkát végzett a munkások és a parasztok támogatását élvező nemzeti segély. a szimbólumként választott mentőöv szemléletesen fejezte ki szerepét a felszabadulás utáni első években. az ország társadalmi viszonyainak és gazdasági helyzetének javulása szükségtelessé tette két hasonló jellegű társadalmi szerv működését, így a nemzeti segély 1948 májusában beolvadt a vöröskeresztbe.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa 1954. évi 32. számú törvényerejű rendeletével a magyar törvények közé iktatta a nemzetközi diplomáciai értekezleten 1949-ben elfogadott genfi egyezményeket, majd megalkotta a magyar vöröskeresztről szóló 1955. évi 25. számú törvényerejű rendeletét. ez utóbbiban kifejtette a magyar vöröskereszt tevékenységében bekövetkezett lényegi változásokat, és demokratikus tömegszervezetnek minősítette az addigi egyesületet. megváltozott tehát a magyar vöröskereszt társadalmi helye és szerepe. időszerevé vált az első kongresszus összehívása. az 1956-os ellenforradalom miatt azonban erre csak 1959-ben kerülhetett sor. azóta öt kongresszus értékelt a szervezet fejlődését, és megjelölte az egyes ciklusok főbb feladatait. jelenleg a magyar vöröskereszt 13 ezer alapszervezetében több mint egymillió aktivistát számlál, akik önkéntes munkával segítik az országos méretű sokirányú feladatok megoldását. tíz- és százazrek vállalnak-végeznek társadalmi munkát a vöröskereszt különböző bizottságaiban, így az egészségnevelésben, a családvédelemben, a véradás szervezésében, az elsősegélynyújtás oktatásában és szervezésében, szociális feladatok megoldásában. a tisztasági mozgalomban 300 ezer aktivista dolgozik a munkahelyeken, a lakóterületen és oktatási intézményekben. külön elismerésre méltó a több mint félmillió véradó embersége és önzetlen segítőkészsége, akik naprakészen biztosítják a korszerű egészségügyi ellátáshoz nélkülözhetetlen vért.

szólt arról is hantos jános, hogy a magyar vöröskereszt - miként elismert szervezete társadalmunknak - megbecsült tagja a nemzetközi vöröskeresztes mozgalomnak is. rendszeresen részt veszünk a nemzetközi vöröskereszt tanácskozásain, ott vannak képviselőink a vöröskereszt társaságok ligájának két tanácsadó bizottságában, s részt vállaltunk a nemzetközi mozgalom elindítójának nevét viselő dunant intézet munkájában is. a magyar vöröskereszt tevékenységének nemzetközi elismertségét jelzi, hogy ezuttal - a jubileumi ünnepekhez kapcsolódóan - budapestben ülésezik a vöröskereszt és a vörös félhold társaságok iii. európai regionális konferenciája.

/folyt.köv./

- 46 -

19.15/umá

1935
17

20
17

bb 53. /a munka vörös ...2.folyt./um

- a szocializmus és az emberiesség egységét megteremteni, társadalmi fejlődést lendítő kölcsönhatását a megvalósuláshoz segíteni - ez történelmet alakító program. e program cselekvő támogatása megtisztelő kötelessége a jóakaratu embereknek. bízunk abban, hogy a magyar vöröskereszt tevékenységének hatására is növekszik a tudatos közreműködők száma. a nemes és vonzó program embert, nemzetet, emberiséget emelő távlatai és a személyes hozzájárulás lehetősége adjon újabb ösztönzést mindannyiunknak, hogy az önzetlen segítőkészség mindennapi gyakorlásával formáljuk önmagunkat, családjunkat, környezetünket és tágabb közösségünket, szocialista hazánkat - hangsúlyozta beszéde végén hantos jános.

Losonczi pál köszöntötte ezután az elnöki tanács nevében - mint mondta: tisztelettel és őszinte nagyrabecsüléssel - az ünnepség résztvevőit, és a jubiláló magyar vöröskereszt aktivistáit, minden tagját.

- az egykori segélyegylet, amelyet emberbaráti eszmék hívtak életre 1881. májusában, nagyot nőtt egy évszázad során, a szocializmus építésének esztendeiben pedig társadalmunk minden rétegét érintő tömegszervezetté terebélyesedett - hangsúlyozta, majd arról szólt: az emberiességgel a békéért! korszerű, tartalmas jelszó, amelyet nemcsak a már milliónál nagyobb létszámú hazai vöröskeresztes tagság, hanem a szocializmust építő népünk egésze is magáénak vall. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa nagyra értékeli a magyar vöröskeresztnak társadalmunk erkölcsi értékeit gyarapító munkásságát és megbecsüli az önzetlen társadalmi munkát végző aktivistáit, tisztségviselőit és tagjait. a legszebb eredményekből fakadó hivatás: segíteni a rászorulókon, a bajbajutottakon. önök - hangsúlyozta losonczi pál - e hivatás szellemében, az emberi élet védelmében különösen szép példáit adták a nép iránt érzett felelősségnek, jelesre vizsgáztak szocialista emberszeretből, humanizmusból. önzetlen munkájuk kivívta egész társadalmunk megbecsülését.

- e nemes eszmék és magasztos célok szolgálatában tanusított helytállását értékelve a magyar népköztársaság elnöki tanácsa úgy határozott, hogy a magyar vöröskeresztnak megalakulása 100. évfordulója alkalmából, szocialista társadalmunk humanista feladatainak megoldásában, a népek közötti szolidaritás és barátság elmélyítésében kifejtett, érdemes tevékenysége elismerésé-ként a munka vörös zászló érdemrendjét adományozza.

/folyt.köv./

- 47 -

19.25/um

1935
17

20
17

bb 53. /a munka vörös ...3. folyt./um

ebben az ünnepélyes pillanatban, amikor átadom e magas állami kitüntetést, kívánom, hogy áldozatos munkájukat továbbra is az eddig tanúsított önzetlen lelkesedéssel végezzék egész népünk javára, a világ minden haladó, jószándéku emberét tettekre buzdító szép jelszavuk szellemében - mondta Losonczi párt, majd az ünnepség résztvevőinek nagy tapsa közepette átnyújtotta a szervezet elnökének a kitüntetést.

az ünnepségen felszólaló óvári miklós hangsúlyozta: a magyar vöröskereszt megalakulása óta folyamatosan látja el hagyományos feladatait. a világ szinte minden tájára eljutnak segítség-szállítmányai a természeti katasztrófák és háborus konfliktusok áldozatai részére: élelmiszerek, gyógyszerek, orvosi műszerek és felszerelések. szervezésében több helyen magyar orvosok, ápolónők nyújtanak segítséget a bajba jutott embereknek. a vöröskereszt nemzetközi bizottsága megbízásából jelenleg a negyedik egészségügyi csoport segíti a sokat szenvedett kambodzsai nép egészségügyi ellátását. ott voltak a vöröskeresztes aktívák a múlt évi békés megyei árvíznél is, segítettek és támogatták a természeti csapás során otthonaikat veszített családokat, társadalmi munkájukkal is hozzájárulva családi tűzhelyeik felépítéséhez, helyreállításához.

- hazánkban az emberről való sokoldalú gondoskodás már több mint három évtizede nem jelszó, hanem valóság, aminek egyik bizonyítéka az ingyenes egészségügyi ellátás. ennek, a minden magyar állampolgárt megillető, alkotmányunkban biztosított jognak az érvényesülését csaknem százezer kórházi ágy, 26 ezer orvos és több mint százezer ápolónő, gondozónő, asszisztens szolgálja. társadalmi rendünk nagy történelmi vívmánya ez, növelte a lakosság biztonságérzetét, javította közérzetét. de a legfejlettebb egészségügyi ellátás, a legjobb intézményrendszer sem képes pótolni a társadalom önzetlen segítségét, az együttérző emberi szót és segítő tettet, csak a kettő együtt teszi teljessé az emberről való gondoskodást. az állami egészségügyi szolgálat munkájához szorosan kapcsolódó vöröskereszt így egészíti ki az egészségügyi ellátást áldozatkész munkájával, szerepe nélkülözhetetlen ma, és az lesz a továbbiakban is. kívánom, hogy a nagy múltú tömegszervezet a jövőben is érjen el sikereket, töltsse be hivatását egész népünk felemelkedésében, gazdagodásában - mondta óvári miklós, majd az mszmp központi bizottságának üdvözlétét kádár jánosnak, a központi bizottság első titkárának a magyar vöröskereszt országos vezetőségéhez intézett levelének ismertetésével tolmácsolta. a levél a következőket tartalmazza:

/folyt. köv./

- 48 -

19.30/um

1947

20.25
20.25

bb 53. /a munka vörös ...4. folyt./um

„a magyar vöröskereszt országos vezetőségének

b u d a p e s t

kedves elvtársak! barátaim!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magam nevében - alapításának 100. évfordulója alkalmából - tisztelettel köszöntöm a magyar vöröskeresztet, a szervezet több mint egymillió tagját.

az 1863-ban utjára indult nemzetközi vöröskereszt-mozgalomhoz kapcsolódva a magyar vöröskereszt száz éves fennállása alatt nélkülözhetetlen szerepet töltött be a háborúk, a természeti katasztrófák áldozatainak segítésében. hagyományos feladatai az utóbbi időben új vonásokkal gazdagodtak. részt vállal a környezet- és az egészségvédelem feladataiból, támogatja a segítségre szoruló, magukra maradt idős embereket, tevékenységével bátorítja az emberi önzetlenség és felelősségvállalás mind teljesebb kibontakoztatását. a magyar vöröskereszt magasrendű humánus példamutatással, százezrek társadalmi munkájának és áldozatvállalásának szervezésével, ösztönzésével fontos társadalmi feladatokat teljesít, szocialista társadalmunk építésének aktív részesévé vált.

ma népünk szilárd egységben a szocialista társadalom építésén dolgozik. e történelmi léptékű munka középpontjában az ember áll. a magyar vöröskereszt, amely az emberről való gondoskodás felelősségteljes intézménye, jelentős szerepet tölt be népünk vívmányainak gazdagításában, elismerésre méltó munkájára, hasznos közreműködésére pártunk és társadalmunk továbbra is számít.

a magyar vöröskereszt aktívan és kezdeményezően járul hozzá az országok együttműködésének fejlesztéséhez, a népek közötti barátság erősítéséhez, a béke megvédéséhez. az új társadalom építésén munkálkodó magyar nép és a békeszerető emberiség érdekeit szem előtt tartva, a magyar vöröskereszt nemzetközi tevékenységével továbbra is segítse hazánk békepolitikáját, szolgálja a népek és nemzetek békés egymás mellett élését, együttműködését, szolidaritását, támogassa a nemzetközi vöröskereszt emberiséggel a békéért! jelszavának megvalósulását.

/folyt. köv./

- 49 -

19.40/um

1947

20.25
20.25

bb 53. /a munka vörös ...5. folyt./um

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében megköszönöm a vöröskeresztes aktivisták önként vállalt társadalmi munkáját, önzetlen fáradozását. kívánom, hogy erősödjék tovább a 100. évfordulóját ünneplő magyar vöröskereszt, s mind teljesebben töltse be humanista küldetését az ember, a jövő, a haladás érdekében.

budapest, 1981. május 4.

kádár jános, a központi bizottság első titkára,,.

a nagy tapssal fogadott üzenetét tartalmazó levelet óvári miklós átnyújtotta a szervezet elnökének. ezután uttörők százainak vidám énekétől lett hangos a kongresszusi terem: a legifjabb vöröskeresztes korosztály képviselőjében kék- és pirosnyakkendősök köszöntötték a jubiláló magyar vöröskeresztet, az ünnepség résztvevőit. köszöntőt mondott ezt követően alexandre hay, a vöröskereszt nemzetközi bizottságának elnöke, majd átnyújtotta az 1912 óta rendszeresen adományozott florence nightingale nemzetközi kitüntetését négy olyan önkéntes ápolónőnek, aki több évtized óta kiemelkedően végzi ezt a vöröskeresztes munkát. a kitüntetését kapta: dr. buda györgyné /budapest/, dolezsár györgyné /tolna megye/, takács gyuláné /budapest/ és tóth katalin /szolnok megye/. a vöröskereszt társaság ligájának ünnepi jókívánságait j. a. adefarasin elnök, a nemzetközi vöröskereszt állandó bizottságának köszöntését sir evelyn shuckburgh elnök tolmácsolta.

a jubileumi ünnepség a himnusz eléneklésével ért véget./mti/

.-.-

bb52. vita a hungária körutról

t gi/ve um bc ál

1981. május 4.

a hungária körut átépítéséről nyilvános vitát tartottak hétfőn a magyar urbanisztikai társaság rákóczi uti nagytermében. a hazafias népfront budapesti bizottsága szervezésében lezajlott ankét időszerűségét az adta, hogy a beruházási programot a napokban tárgyalja meg a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága.

mint lelkes minály, a közlekedési főigazgatóság osztályvezetője elmondta, az utóbbi időben számottevően megnőtt a körut forgalma, s a fokozódó igényeket csak részben tudja kielégíteni. emiatt elodázhatatlanná vált átépítése, átbocsátó képességének növelése. a munkálatok ugyan már a hetvenes évek elején megkezdődtek, ám az ütem jócskán elmaradt a kívánalmaktól.

/folyt. köv

- 50 -

19.40/um

20.25
20.25

20.25
20.25

bb 52. /vita a hungária körutról...folyt./um

ebben nem is kis mértékben közrejátszott a szűkös anyagi lehetőség. a főváros vi. ötéves tervében viszont kiemelten kezeli a hungária körut korszerűsítését. a tervek szerint három útemben valósul meg a felújítás. elsőként a váci ut és az m3-as autópálya közötti szakasz készül el, majd a kerepesi ut és az üllői ut közötti pályát korszerűsítik.

sokan érdeklődtek a hungária köruti forgalom javát lebonyolító gyorsvillamosról, arról, hogy kielégíti-e az igényeket. megtudhatták, hogy tátra típusu, négykocsis szerelvények járnak majd az útvonalon. a járat hossza megközelíti a 10 kilométert, a megállók egymás közötti távolsága pedig több mint 500 méter lesz.

a gyalogosközlekedés biztonságos lebonyolítására aluljárókat vagy felüljárókat vesznek tervbe. a jelzőlámpás felszíni közlekedés azért nem jöhet szóba, mert 40 másodpercnél tovább - forgalmi torlódások veszélye nélkül - nem gazdaságos a zöld jelzés. /mti/

.-.-

bb 54. vizszivárgás a xiii. kerületben

i bi/pá um ál

1981. május 4.

hétfőn délelőtt 10 órától rövidített útvonalon - az újpesti végállomás és a frangepán utca között - közlekednek a 12-es és a 14-es villamosok. a forgalomkorlátozást az tette szükségessé, hogy megsérült a vízművek egyik bekötő vezetéke a béke utca 5. számú ház előtt, a villamos sínek alatt. a helyreállítást erősen hátráltatja az a körülmény, hogy a sérült cső közvetlen közelében húzódik a csatorna, így a földmunkákat csak kézi erővel lehet végezni. emiatt a tervezettnél hosszabb ideig - még az éjszakai órákban is - tart a hiba kijavítása.

előreláthatólag kedden már helyreáll a villamosforgalom, addig is villamospótló autóbuszokkal szállítják az utasokat a frangepán utca és a szent istván körut között. /mti/

.-.-

- 51 -

19.45/um

20.25
20.25

bb 55. súlyos baleset szabálytalanságok miatt

i bi/gg um ál

1981. május 4.

nem az utviszonyoknak megfelelően vezette segédmotorját és felborult a xx. kerület nagykörösi ut és a magyar utca sarkán hétfőn délután kertész walter 29 éves kézbesítő. emiatt megállt a vele szemben közlekedő pótkocsis teherautó. a teherautó mögött haladó pintér józsef által vezetett 54/e jelzésű csuklós autóbusz - mivel nem tartotta a megfelelő követési távolságot - a pótkocsinak ütközött, majd kidöntött egy villamosvezeték tartó oszlopot.

a baleset következtében könnyebb sérülést szenvedett a motoros és az autóbusz négy utasa, akik közül hármat kórházba szállítottak. az autóbuszban mintegy 15 000 forintos kár keletkezett. a tartóoszlop helyreállításáig - körülbelül 50 percig - nem közlekedtek a 13-as villamosok. /mtl/

-.-

bb 56. megkezdődött a iii. európai regionális vöröskeresztes konferencia budapesten

t of/mm um bc ál

1981. május 4.

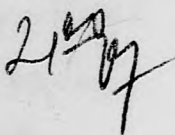
az európai nemzeti vöröskereszt társaságok közötti együttműködés továbbfejlesztése érdekében hívták össze a vöröskereszt és vörös félhold társaságok iii. európai regionális konferenciáját, amely - négynapos tanácskozási programmal - hétfőn kezdődött meg budapesten, a margitszigeti nagyszállóban. a házigazdák nevében hantos jános, a magyar vöröskereszt országos végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg a tanácskozást. a plenáris megnyitó ülésen - európa 24 nemzeti vöröskereszt szervezete képviselőinek és a vöröskereszt nemzetközi bizottsága, a vöröskereszt társaságok ligája, illetve a nemzetközi vöröskereszt állandó bizottságának vezetői jelenlétében - kifejtette:

- a ma már világot átfogó vöröskeresztes mozgalom európai ihletésű, s az európai testvérszervezetek mindig felelősséget éreztek a vöröskereszt eszméinek gyakorlati érvényesítéséért. mindamellett - hangsúlyozta - az európai nemzeti társaságok még rendelkeznek olyan tartalékokkal, amelyeknek összehangolt hasznosítása az egész mozgalom javára válhat. a bizalom ma is a legnagyobb vonzóereje a nemzetközi vöröskeresztnek. ez a bizalom újítja meg erőnket, ha bármi okból csüggedni látszunk.

/folyt. köv./

- 52 -

20.45/um

bb 56. /megkezdődött a iii. 1. folyt./um

- lehet arról vitatkozni, hogy van-e mindannyiunk tevékenységét vezérlő közös célunk, eléggé hatékony-e mozgalmunk összetartó ereje. a megtett ut azonban térben és időben kétségtelenül óriási. eszméink hatása és gyakorlati jelenlétünk ma már a világ minden részében tapasztalható. az egység az egymás véleményét tisztelő közös törekvéseként jön létre. egyetértésüket remélem abban, hogy a 118 éve folyamatosan gyarapodó vöröskeresztes családunk egységét is az egyenjogú tagok egymás iránti bizalma és együttműködési szándéka teremti meg.

- a budapesti tanácskozáson napirendre kerülő témák számos időszerű kérdés megtárgyalására adnak módot. lehetővé teszik, hogy európai méretekben áttekintsük a vöröskeresztesek szerepét a békemunkában. önálló témaként vizsgálhatjuk a humanitárius jog oktatásának és terjesztésének tapasztalatait. a fejlődő országok iránti szolidaritásunk jegyében tárgyalhatunk a liga fejlesztési koncepciójáról és a természeti csapások kapcsán szervezett segélyakciók koordinálásáról. bizonyára hasznos lesz az egészségügyi és szociális munkánkról szóló tapasztalatcsere, mint ahogy sokat merithetünk az ifjusági vöröskereszt elismerésre méltóan gazdag kezdeményezéseiből. hangsúlyozva alapelveink mindegyikének fontosságát, kifejezetten érdekesnek ígérkezik az önkéntesség értelmezéséről és érvényesítéséről folytatandó véleménycsere.

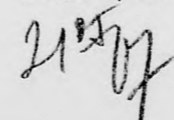
- európa évszázadok óta nem élt át háború nélkül olyan hosszú időszakot mint a legutóbbi harminchat év. kontinensünk népei - éljenek bármely országban is - bizonyára ezt tartják a második világháború óta eltelt idő legfontosabb eredményének. ennek hatására tudott gazdagodni békemunkánk. az emberiség a alapelveinek maradéktalan érvényesítése csakis békében lehetséges. a háború emberellenes és elembertelenítő. ezért tartjuk mozgalmunk nagy erkölcsi értékének, hogy a kényszerűen bekövetkezett háborúkban hirdetett és gyakorolt könyörületesség mellett a tartós béke biztosításának szándéka és támogatása is cselekvésünk vezéreszméjévé válják. erre kötelez bennünket az emberi élet védelme, ezt követeli az egyes emberek érdeke, erre szólít fel a mozgalom xxiii. nemzetközi konferenciájának határozata is a vöröskereszt missziójáról.

- bizunk abban, hogy konferenciánkon közös nevezőre jutunk a vitára bocsátott kérdésekben, és olyan állásfoglalásokat, döntéseket fogadunk el, amelyek együttműködésünknek nem csupán szükségességét, de reális lehetőségét is bizonyítani fogják. azt várjuk hogy a iii. európai regionális konferencia növeli mozgalmunk összetartó erejét, gazdagít bennünket tapasztalatokban és megszilárdítja azt a meggyőződésünket, hogy közös dolgainkat közösen kell megoldanunk.

/folyt. köv./

- 53 -

20.50/um

bb 56. /megkezdődött a iii. ...2. folyt./um

aczel györgy, a minisztertanács elnökhelyettese a magyar népközsársaság kormánya nevében őszinte tisztelettel köszöntötte a tanácskozás résztvevőit.

- egyes történelemtudósok számítása szerint - mondta többek között - az emberiség történelmének elmúlt hatezer éve alatt hozzávetőlegesen 15 ezer nagyobb háborút vívott, tehát egy statisztikai évre több mint kettő jut. a második világháborúban 61 ország harcolt, s máig sem tudjuk pontosan annak a több mint 40 millió embernek számát, aki életét vesztette e szörnyű világégésben. de mindenképpen ezerszer több élet pusztult el, mint ama emlékezetes francia-szárd-osztrák háborúban. a második világháború után mindmáig mindössze 26 napon nem vívtak földünkön sehol sem fegyveres csatát. könnyörületesség a háborúban? de hiszen maga a háború a megtestesült könnyörületesség. ezért inkább talán azt kellene mondani: a ma embere számára pontosabb és fontosabb a könnyörületesség a békében. miként a 20 esztendeje megfogalmazott, korszerűbb jelszó hirdeti: emberiséggel a békéért! hogy megelőzzük a könnyörületességet. a korábbi, már mély emberségtől vezérelt könnyörületességet kiegészítette egy teljesebb, aktívabb humanitás: példát kell mutatni a háború megakadályozására, a tartós béke biztosítására.

- a vöröskereszt és vörös félhold szervezetek évszázados tevékenysége is bizonyítja bertol brechtnek azt a gondolatát, hogy: az ember minden jóra képes. tudjuk, hogy a világ fegyverei minden korábbi harci eszközénél gyilkosabbak, de azt is tudnunk kell, hogy a világ emberei ma tömegükben öntudatosabbak, jobbak, erősebbek, mint korábban voltak. világosabban értik körüket, és felismerik objektív érdeküket, a béke fenntartását. a békés egymás mellett élés gondolata, az enyhülés politikája számunkra nem propaganda, hanem a történelem parancsa, a helyesen értett mai valóság kívánalma. önök tudják a legjobban, hogy háború nélkül is mennyi a bajunk és a gondunk, mennyi a tennivalónk, mekkorák a feladataink. a föld népességének egyharmada a létminimum alatti szinten tengődik, mintegy 500 millió ember, bolygónk minden nyolcadik lakója éhezik. viszonylagos békében élünk, ennek ellenére járványok, természeti és társadalmi tragédiák miatt az utóbbi három évtizedben naponta tizezrek halnak meg a világon. ez egy békés nap rendkívül elszomorító átlaga.

/folyt.köv./

- 54 -

20.55/um

21.07

bb 56. /megkezdődött a iii. ...3. folyt./um

büszkék vagyunk, hogy az ember eljutott a világűrbe, de nem szabad elfelejtenünk, hogy bolygónkon még nem tudjuk elejét venni a természeti katasztrófának, földrenésnek, árvíznek, éhínségnek. különösen lehangoló ez annak tudatában, hogy a világon ma percenként több mint egymillió dollárt költünk katonai célokra. ugyanakkor a fao az éhínség sújtotta országok mezőgazdaságának fejlesztésére 11 milliárd dollár segélyt igyekezett előteremteni, de ennek csak felére számíthatott. mit lehet és mit kell tenni? minden erőnkkel, beleértve azt a nemzetközi vöröskereszt és vörös félhold mozgalmat is, amelynek jelenlegi 127 nemzeti szervezetében mintegy 200 millióan szolgálják az emberiséget, újabb milliókat kell rádöbbszennünk a fegyverkezés valódi okaira, a fegyvergyártó cégek, trösztök és monopóliumok érdekeire, hogy lepleződjenek az anyhülés ellenzői, a fegyverkezés üzleti érdekeltjei.

- Lehet, hogy vannak, akik azt állítják: a végleges békéért küzdő százmilliók körében halk hang csupán az, amelyet a vöröskereszt, a vörös félhold szervezetei hallatnak. de ennek a halk hangnak a vöröskereszt több mint száz éves történelme során nagy megbecsülést szerzett. jelvényével és jelképével a világban a beteg, a sérült, a bajba jutott, az éhező, a nyomorgó ember megsegítésének gondolatával forrt össze. ez a mozgalom mindenütt a világban fontos szerepet játszik az egészségvédelemben, az egészségügyi felvilágosításban, az ifjúság nevelésében, az önkéntes véradó-mozgalomban, az öregek, az elhagyottak és a hátrányos helyzetűek segítésében. ezért lehet a mozgalom szószólója az emberi milliók élete és egészsége szempontjából legsúlyosabb veszélyt jelentő fegyverkezési hajszára, a mindinkább fenyegető nukleáris háború elleni harcra.

- én önökkel együtt, akik a humánus törvénye alapján dolgoznak, bizom az emberségben, biztatónak látom a világot. talán éppen a súlyos, negatív tendenciák kényszerítenek bennünket még nagyobb erővel a cselekvésre, az okos, a meggondolt közös tettekre. lehet, hogy most még az alvajárók is felébrednek, és a békéért, az emberi bajok, a gyötrelmek felszámolásáért dolgozók soraiba állnak, hogy még többen és még erősebbek legyünk - mondta aczel györgy.

/folyt.köv./

- 55 -

21.00/um

21.07

bb 56. /megkezdődött a iii. ...4. folyt./um

j. a. adefarasin, a vöröskereszt társaságok ligájának elnöke felszólalásában egyebek között kifejtette, hogy a liga elsősorban és legfőképpen az egész vöröskeresztes mozgalom egységének megerősítésére törekszik, s e célhoz közeledést reméli és várja a budapesti regionális konferenciától is. alexandre hay, a vöröskereszt nemzetközi bizottságának elnöke a vöröskereszt európai nemzeti társaságai, illetőleg a nemzeti társaságok és a nemzetközi bizottság közötti együttműködés jelentőségéről, s továbbfejlesztésének szükségességéről szólt. sir evelyn shuckburgh, a nemzetközi vöröskereszt állandó bizottságának elnöke a világot behálózó vöröskeresztes munka olyan hagyományos elveinek az erősítését szorgalmazta, mint az egyetemesség, az önkéntesség, a pártatlanság, s ennek kapcsán a népek, országok közeledésének társadalmi utjairól, módjairól, így a nemzeti vöröskereszt szervezetek szorosabb együttműködésének lehetőségeiről szólt.

a regionális konferencia kedden bizottsági ülésekkel folytatódik. /mti/

-. -

bb 57. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 órától zárásig

rj... 1981. május 4.

30. afrikai szakszervezeti aktivisták tanfolyama
31. tájékoztató szolnokon a néptáncfesztiválról
32. halálos baleset
33. megnyílt a csongrác megyei műszaki hónap
34. dunántúli analitikai kollokvium győzött
35. magyar-bolgár barátsági hét vas megyében
36. tavaszi hangversenysorozat szombathelyen
37. az nszk nagykövetének bemutatkozó látogatása
38. holland műszaki napok /9. jav./
39. ülést tartott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának elnöksége /10. jav.
40. magyar-csehszlovák külügyminiszteri tárgyalások
41. katonafiatalok fesztiválja szolnokon
42. svédországba utazik a szentesi káposzta
43. meghalt gárdonyi jeno
44. hazánkba érkezett az osztrák nemzeti bank elnöke
45. forgalmi változás a hősök terénél
46. ülést tartott országos szövetkezeti tanács
47. szovjet békeküldöttség érkezett

/folyt.köv./

- 56 -

21.15/um

22.07

bb 57. /a belföldif...folyt./um

48. bemutatás sorozat a rendhagyó irodalmi órák műsorából
49. szerk. figy.: javítás a 25-ös /mta közgyűlés/ hirre
50. elhunyt biacsi imre
51. időjárás
52. vita a hungária körutről
53. 100 éves a vöröskereszt - jubileumi ünnepség
54. vízszivárgás a xiii. kerületben
55. súlyos baleset szabálytalanságok miatt
56. megkezdődött a iii. európai regionális vöröskeresztes konferencia
57. hírjegyzék

/mi/

-. -

- 57 -

- v e g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, koronczay emil,

ágoston lászló

21.20/um

22.07